

Tussentijdse rapportage 2024

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Voortgang programma's	7
2.1	Programma 1 Bestuur en Ondersteuning	7
2.2	Programma 2 Veiligheid	11
2.3	Programma 3 Verkeer en vervoer	13
2.4	Programma 4 Economie	18
2.5	Programma 5 Onderwijs	21
2.6	Programma 6 Sport, cultuur en recreatie	24
2.7	Programma 7 Sociaal domein	28
2.8	Programma 8 Duurzaamheid	33
2.9	Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	37
2.10	Algemene dekkingsmiddelen	41
2.11	Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	43
3	Reserves en Voorzieningen	45
4	Bijlagen	48
4.1	Afkorting	49

1 Inleiding

Voor u ligt de tussentijdse rapportage 2024. Wij informeren u hierin over de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. Deze tussentijdse rapportage geeft de huidige stand van zaken weer van de lopende begroting (peildatum 1 juli) en kijkt alvast vooruit op de jaarrekening.

Wij hebben u als gemeenteraad al separaat geïnformeerd via een raadsinformatiebrief over de ontwikkelingen van het gemeentefonds en de financiële gevolgen die voortvloeien uit de meicirculaire 2024. De septembercirculaire 2024 is bij het opstellen van deze rapportage nog niet beschikbaar en derhalve niet verwerkt in deze tussentijdse rapportage. Over de financiële gevolgen daarvan wordt u separaat geïnformeerd.

Leeswijzer

De tussentijdse rapportage over 2024 kent een opzet per programma, net als de begroting en jaarrekening. Per programma wordt ingegaan op de relevante bestuurlijke of beleidsmatige ontwikkelingen.

Net als bij de begroting 2024 is gebruik gemaakt van een kleurenmodel in het overzicht 'concrete voornemens' vanuit het coalitieakkoord, inclusief de daaraan gekoppelde planning. Hierbij maken we gebruik van de onderstaande kleuren om de fases van het voornemen te duiden:

- Periode voorbereiding besluitvorming (Paars);
- Periode plaatsvinden besluitvorming (Lichtblauw);
- Periode actie na besluitvorming of actie zonder besluitvorming (Geel).

Om de voortgang van de concrete voornemens te kunnen beoordelen zijn er nog 3 kolommen (inhoud, planning en budget) toegevoegd in het overzicht van de concrete voornemens. Alleen de concrete voornemens die zijn beoordeeld met een oranje of rood bolletje worden nader toegelicht. Hierbij maken we gebruik van de onderstaande kleuren om de voortgang van de concrete voornemens te duiden.

- Loopt volgens de begroting (Groen);
- Loopt niet volgens de begroting, maar kan worden bijgestuurd (Oranje);
- Loopt niet volgens de begroting en kan niet worden bijgestuurd (Rood).

Vervolgens worden de financiële cijfers weergegeven van het programma, verbijzonderd op taakveldniveau inclusief een prognose per het einde van het jaar. Zaken die met grote mate van zekerheid gaan optreden of reeds zijn opgetreden, worden in deze rapportage in de budgetten verwerkt (kolom bijstellingen). In de gevallen waarbij het gaat om zaken die minder zeker zijn, worden de budgetten, voorzichtigheidshalve, nog niet bijgesteld. De prognose geeft een eerste indicatie voor het te verwachten jaarrekeningresultaat.

Naast de begrotingsbudgetten zijn ook de lopende investeringen per programma weergegeven. Dit zijn alle investeringen waarvoor reeds een investeringsbudget door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld en die nog niet gereed waren ultimo 2023.

Conform de Financiële verordening gemeente Gorinchem 2024 worden de financiële bijstellingen op taakvelden die groter zijn dan € 60.000 in ieder geval nader toegelicht. Voor de investeringen ligt deze grens ook op € 60.000. Omdat een benodigde bijstelling van een taakveld opgebouwd kan zijn uit verschillende onderwerpen, is ervoor gekozen om de mutaties die bestuurlijk relevant zijn, maar kleiner zijn dan de eerdergenoemde grensbedragen, ook toe te lichten. De bijstellingen worden voorzien van de indicatie "voordeel" (v) of "nadeel" (n). De eventuele structurele gevolgen van bijstellingen worden meegenomen in de begroting 2025 e.v.

Tot slot wordt in het hoofdstuk 'Reserves en voorzieningen' een totaaloverzicht gegeven van alle bijstellingen die de reserves en voorzieningen raken.

Financieel overzicht op hoofdlijnen

De tussentijdse rapportage staat in het teken van de bijstellingen op de begroting 2024, als gevolg van de ontwikkelingen in de loop van het jaar. De totale bijstelling van de budgetten leidt tot een nadeel van (afgerond) € 1.366.000. In onderstaande tabel vindt u, op hoofdlijnen, een verklaring van het totale nadelig saldo. De voor- en nadelen op de begrotingsbudgetten van het Sociaal Domein zijn hier niet in meegenomen. Hiervoor verwijzen wij u naar het onderdeel "Het Sociaal Domein".

Het resultaat

Het resultaat van de tussentijdse rapportage is € 1.366.000 negatief. Hieronder is de opbouw van het negatieve saldo op hoofdlijnen weergegeven:

Omschrijving (bedragen in € 1.000)	Bedrag	V / N
Lagere kapitaallasten door vertraging oplevering elektrische veren (prog. 3)	213	V
Hogere verzekeringslasten door actualisatie en hogere waarden elektrische veren (prog. 3)	168	N
Uitstel betaling aan Altena door vertraging oplevering elektrische veren (prog. 3)	136	V
Verhogen voorziening Groote Haar (prog. 4)	2.488	N
Specifieke uitkering BTW-compensatie sport (prog. 6)	293	V
Hogere bijdrage aan Waardlanden voor gladheidsbestrijding (prog. 3)	140	N
Hogere bijdrage aan Waardlanden voor onderdeel vuil/slib (prog. 3)	156	N
Hogere bijdrage Waardlanden voor afvalinzameling (prog. 8)	803	N
Lagere bijdrage Waardlanden voor afvalverwerking (prog. 8)	386	V
Hogere bouwleges (prog. 9)	500	V
Winstuitkering Gorinchem Deelneming B.V. (prog. AD)	500	V
Hogere OZB-inkomsten (prog. AD)	500	V
Boekwinst verkoop pand (prog. AD)	252	V
Invulling taakstelling MJOP (prog. AD)	247	N
Hogere kosten financieel pakket (prog. Overhead)	158	N
Overige bijstellingen	14	V
Totaal	1.366	N

Invloed op het begrotingssaldo

Maandelijks bij de gemeenteraadsvergadering wordt een actueel overzicht gegeven van de ontwikkeling van het begrotingssaldo. Het saldo waarmee we deze tussentijdse rapportage starten, sluit aan op het saldo dat in de raadsvergadering van juli 2024 is vastgesteld. De onderstaande tabel geeft het effect van de tussentijdse rapportage op dit saldo weer.

Begrotingssaldo (bedragen in € 1.000; - = nadeel)	2024
Begrotingssaldo juli 2024	-612
Effect tussentijdse rapportage	-1.366
Uitkomsten meicirculaire 2024	2.141
Bijgesteld begrotingssaldo	163

Meicirculaire gemeentefonds

De gevolgen van de meicirculaire 2024 voor het begrotingssaldo, is in bovenstaand overzicht verwerkt. De begrotingsbijstelling verloopt via een separaat raadsvoorstel. Daaruit komt een positieve bijstelling van het begrotingssaldo, ter hoogte van € 2.141.000. De septembercirculaire, die in de regel op Prinsjesdag wordt gepubliceerd, kan daar nog effect op hebben.

Het Sociaal Domein

Voor de begrotingsbudgetten van het Sociaal Domein geldt de afspraak dat voor- en nadelen verrekend worden met de reserve Sociaal Domein. Deze onderdelen hebben dus geen invloed op het begrotingssaldo. Hieronder volgt een overzicht van de ontwikkelingen in het Sociaal domein. De hoger verwachte lasten van € 282.000 worden ten laste gebracht van de reserve sociaal domein:

Omschrijving (bedragen in € 1.000)		V/N
Toename cliënten (individuele begeleiding en dagbesteding en hogere indexering)	725	N
Hogere baten eigen bijdrage WMO en vrijval post onvoorzien WMO	220	V
Voordeel IZA-gelden na oplossen taakstelling Sociaal Team	149	V
Overige voor en nadelen Sociaal Domein	74	V
Totaal bijstellingen budgetten Sociaal Domein	282	N
Onttrekking aan de reserve Sociaal Domein	282	V
Totaal	0	

Prognose jaarrekeningresultaat

Net zoals in voorgaande jaren is een budgetprognose opgenomen voor het einde van het jaar. Het totaal van de opgenomen prognoses geeft een nadeel van € 118.000. Het gaat hierbij om een inschatting. De genoemde bedragen zijn nog niet daadwerkelijk ontvangen en/of betaald en kunnen nog afwijken. Daarom zijn deze bedragen (nog) niet verwerkt in de budgetten en niet toegevoegd aan het begrotingssaldo of een bestemmingsreserve. Bij de feitelijke realisatie (jaarrekening 2024) zal de verwerking plaatsvinden, inclusief een voorstel voor de bestemming ervan. De voornaamste onderwerpen van de prognose zijn:

Omschrijving (bedragen in € 1.000)		V/N
Nieuwe verdeelsystematiek bijdrage veiligheidsregio hoger (prog. 2)	192	N
Bijdrage GR veiligheidsregio Zuid Holland Zuid (prog. 2)	120	N
Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid Sociaal domein (prog. 7)	675	N
Onttrekking reserve Sociaal Domein Service organisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid (prog. 7)	675	V
Afrekening beschermd wonen 2023 (prog. 7)	907	V
Storting reserve Sociaal Domein (prog. 7)	907	N
BBV-notitie grondbeleid winstnemingen (prog. 9)	194	V

Op basis van de huidige beleidslijnen zal de bestemming van het resultaat er bij de jaarrekening dan als volgt uitzien:

Prognose na mutatie reserves (bedragen x € 1.000; - = nadeel)	2024
Bijgesteld begrotingssaldo	163
Prognose jaarrekeningresultaat voor bestemming	-118
Toevoeging saldo grondexploitaties aan reserve Infrastructuur	-194
Verwacht jaarrekeningresultaat na bestemming	-149

Verloop algemene reserve

De ontwikkeling van de algemene reserve in 2024 wordt hieronder weergegeven. De algemene reserve vormt het belangrijkste onderdeel van het weerstandsvermogen, dat bij de begroting 2025 en jaarrekening 2024 geactualiseerd zal worden.

Saldo algemene reserve (bedragen in € 1.000)	2024
Saldo algemene reserve conform jaarrekening 2023	28.369
Resultaatbestemming jaarrekening 2023	1.886
Bij saldo onttrekking res. SD -/- inzet algemene reserve t.b.v. dekking investeringen (PPN 2024)	213
Prognose algemene reserve ultimo boekjaar	30.468

Meerjarensaldo

Ook het meerjarensaldo wordt bijgesteld als gevolg van de bijstellingen in de tussentijdse rapportage. De bijstelling in de jaren 2025 tot en met 2028 is het gevolg van een bijstelling op de kapitaallasten als gevolg van actualisering van de investeringsplanning en de Rijksbijdrage die wij ontvangen voor combinatiefuncties. Deze Rijksbijdrage ontvangen we vooralsnog tot en met 2026. Voorheen werd deze bijdrage ontvangen via de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit nadeel is meegenomen in de uitwerking van de meicirculaire 2024. De overige bijstellingen zijn marginaal. De ontwikkelingen uit de perspectiefnota 2025-2028 zijn hierin meegenomen.

Meerjarenperspectief (bedragen in € 1.000; - = nadeel)	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo (na raad juli 2024 & PPN 2025)	433	1.286	912	1.768
Effecten tussentijdse rapportage	54	-65	-108	-219
Bijgesteld begrotingssaldo	487	1.221	804	1.549

2 Voortgang programma's

2.1 Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Vastgoed							
1. We actualiseren ons vastgoedbeleid. Een nieuw vastgoedbeleid biedt de mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan de stad op het gebied van maatschappelijke doelen, duurzaamheid en stedelijke ontwikkeling.	RB						
3. We maken een verduurzamingsplan voor onze gemeentelijke gebouwen en verduurzamen onze gebouwen volgens dit plan.							
4. We kopen het voormalige Belastingkantoor binnen twee maanden na beëindiging van het gebruik door het COA als opvanglocatie voor vluchtelingen. De aankoop vindt uiterlijk eind 2024 plaats. Tijdens het traject van aankoop kijken we naar een alternatieve invulling van deze locatie, die een impuls kan geven aan de wijk.							
Bedrijfsvoering en dienstverlening							
1. We werken aan een divers personeelsbestand binnen de gemeente, door niemand uit te sluiten bij werving en selectie. We vinden diversiteit belangrijk en realiseren voorzieningen en regelingen die recht doen aan inclusie.							
2. We voeren de visie op dienstverlening Gastvrij Gorinchem 2020-2024 uit.							
3. We ontwikkelen de kwaliteit van persoonlijke dienstverlening. Bijvoorbeeld door te investeren in middelen die controles van identiteitsdocumenten makkelijker maken.							
5. We vernieuwen de inrichting van de publieke ruimte in het stadhuis op basis van de uitkomsten van het gezamenlijke dienstverleningsconcept 2024-2025.							
6. We vernieuwen onze telefooncentrale, om de telefonische dienstverlening door te ontwikkelen.	CB						
7. We monitoren onze dienstverlening en meten de klanttevredenheid met een nieuwe tool, zodat we weten waar we bij moeten sturen.							
8. We stellen een gemeentebreed ontwikkelplan op om als organisatie meer datagedreven te gaan werken, bijvoorbeeld in het sociaal domein of het beheer van de openbare ruimte. Datagedreven werken is daarbij geen doel op zichzelf, maar een middel om onze informatiepositie te verbeteren, zodat we daarmee beleidsdoelstellingen kunnen bereiken en publieke meerwaarde kunnen vergroten.							
9. We verbeteren de leefbaarheid in wijken door te zorgen dat de informatie in de Basisregistratie Personen klopt en we in beeld hebben wie waar woont, om illegale bewoning van leegstaande locaties tegen te gaan.							
Communicatie en participatie							
1. We stellen beleid en afspraken op over hoe inwoners en organisaties de gemeente uit kunnen dagen om taken over te nemen. We maken daarvoor een inventarisatie op welke onderwerpen taken overgenomen kunnen worden en nodigen inwoners uit om hierover mee te denken.							
2. We onderzoeken de mogelijkheden om een jongerenraad in te stellen. We doen daarvoor ervaringen op bij andere gemeenten en gaan met	RB						

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
jongeren in gesprek over de vraag over welke onderwerpen zij mee willen denken en hoe ze dit willen doen.							
3. We stellen een merkenstrategie op om één sterk, gemeentelijk merk neer te zetten en te versterken. We laten daarmee zien wat de gemeente allemaal doet en zoeken actief de samenwerking op met andere partijen die het merk Gorinchem uitdragen.	CB						
Regionale samenwerking en lobby							
2. We werken onze regionale strategie bij. Daarin maken we zichtbaar welke vormen van regionale samenwerking het best aansluiten bij onze gemeentelijke doelstellingen, zodat onze inzet aansluit bij gemeentelijke doelen. Hierover gaan we met de gemeenteraad in gesprek.							
3. We gebruiken de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen om de positie van de gemeenteraad te versterken, met de mogelijkheden die de wijziging van de wet hiervoor biedt. Dit betrekken we bij de noodzakelijke wijziging van gemeenschappelijke regelingen.	RB						
4. We stellen een lobbystrategie op, aan de hand van de ambities van onze gemeente.							
5. We werken samen met andere gemeenten die dezelfde belangen hebben als wij aan lobbytrajecten. Dat doen we in de regio, of met gemeenten die om andere redenen op ons lijken, bijvoorbeeld andere middelgrote gemeenten.							
6. We zetten in op het binnenhalen van provinciale, nationale en Europese subsidies. Toegekende subsidies worden beheerd.							

Nr.	Toelichting voortgang
Vastgoed	
1.	Op dit moment zijn er diverse grote projecten binnen vastgoed in uitvoering, zoals het nieuwe zwembad, de Nieuwe Doelen, de verduurzaming van onze portefeuille, diverse aanbestedingen van uitvoeringscontracten en de implementatie van een nieuw ICT-systeem voor de meerjarenonderhoudsplannen. Dit legt, naast de reguliere beheertaken met betrekking tot vastgoed, een aanzienlijke druk op de ambtelijke capaciteit. Hoewel de inhoud van de huidige nota in de basis goed is, kiest het college ervoor om op dit moment geen prioriteit te geven aan de actualisatie van het beleid. De verwachting is dat hier in 2025 meer ruimte voor komt, afhankelijk van de voortgang van andere projecten.
4.	In maart van dit jaar heeft het college middels een RIB laten weten dat het juridisch niet mogelijk is om het voormalige Belastingkantoor op basis van de huidige bestemming 'kantoor' één op één van het COA aan te kopen. De reden hiervoor is dat het COA als overheidsorgaan dient te voldoen aan de kaders uit het Didam-arrest. Op dit moment loopt het traject voor het opstellen van een gebiedspaspoort Woonwijken-West. De locaties Vroedschapstraat en Gilde Vakcollege worden hierin meegenomen. Zodra de ruimtelijke kaders voor deze locaties bekend zijn, kan een strategie worden bepaald voor de verkoop van het pand door het COA. Vooralsnog heeft dit geen invloed op de begroting, omdat er geen sprake is van aankoop en hier ook geen budget voor is gereserveerd.
Bedrijfsvoering en dienstverlening	
5.	Nadat eerder uitgewerkte plannen in financiële zin niet haalbaar blijken, onderzoeken we mogelijkheden om een ontmoetingsplein te realiseren dat past binnen de financiële mogelijkheden en de inrichting van gebouw A en B.
6.	In verband met prioritering wordt de besluitvorming over de vernieuwing van de telefooncentrale doorgeschoven naar 2025.
8.	Als gemeente hebben we te maken met wetgeving die in een kort tijdbestek in het informatielandschap moeten worden geïmplementeerd zoals bijvoorbeeld de wet open overheid. Dit in combinatie met de introductie van een nieuw financieel systeem, maakt dat we op dit moment terughoudend zijn op het onderwerp. We richten ons nu vooral op samenwerking met de Drechtsteden en onderzoeken mogelijkheden met bestaande leveranciers.
Communicatie en participatie	
1.	In de raadsinformatiebrief nummer D-916331 hebben we u geïnformeerd over de stand van zaken.
2.	We hebben besloten om deze actie niet uit te voeren om extra inzet van schaarse middelen en capaciteit te voorkomen. Ervaringen uit het verleden tonen aan dat de animo onder jongeren vaak beperkt is. Ook de opbrengst van een jongerenraad is in het verleden beperkt gebleken. We richten ons liever op andere manieren om effectief zicht te krijgen op de behoeften van jongeren, bijvoorbeeld via het project Citytrainers, het regionale jongerenparticipatieplatform METS en via het Pedagogisch educatief ecosysteem.

Bestuur en ondersteuning (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV01 Bestuur	2.443	57	N	2.500	2.500
TV02 Burgerzaken	2.072	-30	V	2.042	2.042
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	690	-14	V	676	676
Lasten	5.205	13	N	5.218	5.218
TV01 Bestuur	34	9	V	43	43
TV02 Burgerzaken	713	-30	N	683	683
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	574	76	V	650	650
Baten	1.321	55	V	1.376	1.376
Totaal van saldo baten en lasten	-3.884	42	V	-3.842	-3.842
Stortingen in reserves	-	-		-	-
Onttrekking aan reserves	-	-		-	-
Saldo	-3.884	42	V	-3.842	-3.842

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Baten			
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	76 V	76V	Door de jaarlijkse afschrijving op gebouw C kan de in 2023 gevormde voorziening gedeeltelijk vrijvallen.

2.2 Programma 2 Veiligheid

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Veiligheid							
1. We geven uitvoering aan de ambities die zijn opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2026.				RB			
a. Ondernijning.				volgt RB			
b. Zorg en Veiligheid.				volgt RB			
c. Digitale Veiligheid.				volgt RB			
d. Veilige woon- en leefomgeving.				volgt RB			
e. Beheersen van veiligheidsrisico's.				volgt RB			
2. We organiseren activiteiten die bijdragen aan de bewustwording van medewerkers, inwoners en ondernemers op het gebied van ondernijning.							
3. We nemen actief deel aan regionale overleggen over ondernijning.							
4. We organiseren bijeenkomsten over het thema veiligheid voor de gemeenteraad.							
5. De wijkboa's werken wijkgericht en nemen deel aan wijkoverleggen.							

Nr.	Toelichting voortgang
Veiligheid	
1b.	Op inhoud en budget zijn we op schema. Qua planning lopen wij echter achter. Er is nog onvoldoende ingezet op de meldingsbereidheid van (mogelijke) slachtoffers en de directe (sociale) omgeving. Als gevolg van een tijdelijke vacature is er een achterstand ontstaan in de werkzaamheden. We zijn bezig met een inhaalslag op het punt maatschappelijk ongenoegen.
1d.	Als gevolg van een tijdelijke vacature is er een achterstand ontstaan in de werkzaamheden. We zijn nu bezig met een inhaalslag op het punt veilige woon- en leefomgeving.
1e.	De crisisorganisatie is op orde op inhoud en op planning. Door ontwikkelingen en indexatie wordt de gemeentelijke bijdrage aan de VRZHZ verhoogd.

Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV11 Crisisbeheersing en Brandweer	3.854	-		3.854	4.166
TV12 Openbare orde en Veiligheid	1.984	-13	V	1.971	1.971
Lasten	5.838	-13	V	5.825	6.137

Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV11 Crisisbeheersing en Brandweer	79	32	V	110	110
TV12 Openbare orde en Veiligheid	178	-		178	178
Baten	256	32		178	178
Totaal van saldo baten en lasten	-5.582	45	V	-5.648	-5.960
Stortingen in reserves	-	-		-	-
Onttrekking aan reserves	4	-	V	4	4
Saldo	-5.577	45	V	-5.643	-5.955

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
Prognose TV11 Crisisbeheersing en Brandweer	312 N	192 N	In de prognose houden we rekening met een hogere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid. Het jaar 2024 is het eerste jaar zonder ingroei van de nieuwe verdeelsystematiek en zonder taakstelling Vijfheerenlanden. In de begroting 2024 van de VR is de afgesproken verdeelsystematiek echter niet doorgevoerd maar is doorgewerkt op de werkwijze die in 2018 is afgesproken. Mocht het AB van de Veiligheidsregio alsnog besluiten om met ingang van 2024 de nieuwe verdeelsystematiek toe te passen dan valt de gemeentelijke bijdrage van Gorinchem € 192.000 hoger uit.
		120 N	Daarnaast houden we rekening met een hogere gemeentelijke bijdrage van € 120.000 als gevolg van de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor de Veiligheidsregio's die gelden per 1 mei 2024.

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Cur vaste camera 2018	26			26	
CUR hard- en software	44			44	
Lasten	70	-		70	
Totaal investeringen	70	-		70	

2.3 Programma 3 Verkeer en vervoer

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Mobiliteit							
1. We onderzoeken de mogelijkheden voor een extra plek in het centrum om fietsen beveiligd te parkeren aangevuld met mogelijk andere faciliteiten zoals een openbaar toilet.	CB 						
2. We verbeteren de fietsvoorziening langs de Nieuwe Hoven.	RB 						
3. We richten de Haarsekades fietsvriendelijk in.							
4. We inventariseren bestaande OV-voorzieningen en kijken naar locaties waar aanvullend OV wenselijk is.							
5. We overleggen met de provincie en Qbuzz of zij aanvullende OV-lijnen kunnen exploiteren.	CB 						
6. We introduceren vervoer op afroep, zoals een Wijkhopper.	RB 						
7. We stimuleren initiatieven die mensen oproepen om op andere manieren te reizen dan met de auto tijdens de spits.							
8. De Mollenburgseweg richten we in als 30 km/u weg.	CB 						
9. Met de herinrichting van de Banneweg en omgeving, verbeteren we de verkeersveiligheid, oversteekbaarheid en doorstroming.							
10. We breiden parkeergarage Kweeklust uit.							
11. We werken samen met andere overheden langs de A27 aan het beperken van de overlast tijdens de werkzaamheden. We kijken met Rijkswaterstaat of we de veerdienst in kunnen zetten als alternatieve route tijdens de werkzaamheden aan de A27.							
12. We lobbyen voor de realisatie van een OV Hub en met provincies en gemeenten langs de A15 voor het verbeteren van de doorstroming op deze weg.							
13. We organiseren een pilot voor het stimuleren van kleine elektrische vrachtwagens voor het bevoorraden van de winkels in de binnenstad.	CB 						
14. We evalueren de Mobiliteitsvisie 2040 en het uitvoeringsprogramma 2020-2023 en stellen een uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2027 op. Daarbij geven we prioriteit aan projecten uit de top 10 van fietsknelpunten en de grootste knelpunten voor voetgangers en fietsers in de binnenstad.	RB 						
Raadsagenda							
Raadsopdracht fietsveiligheid.							

Nr.	Toelichting voortgang
Mobiliteit	
1.	Het onderzoek wordt in het derde kwartaal van 2024 opgestart. Dit is een kwartaal later dan gepland, omdat er meer inzet nodig was op reeds lopende projecten. De verwachting is dat er begin 2025 het onderzoek gereed is.
3.	De verwachting is dan het project medio mei 2025 is afgerond. Dit is 5 maanden later gepland. De belangrijkste reden voor de vertraging is dat de aannemer meer tijd nodig had dan verwacht om het project op te starten. In de fasering van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de komst van 't Gilde. In de directe omgeving van de school zullen de werkzaamheden aan de weg voor de opening van de school zijn afgerond.
10.	In de Perspectiefnota 2025-2028 is voorgesteld om dit project te schrappen, omdat er op dit moment onvoldoende financiële ruimte is.
14.	De evaluatie en actualisatie van het Programma Mobiliteit wordt opgenomen in de Omgevingsvisie. Dit programma is de opvolger van de Uitvoeringsagenda van de Mobiliteitsvisie. Door de invoering van de Omgevingswet is de Mobiliteitsvisie geen zelfstandige visie meer, maar onderdeel van de Omgevingsvisie. In lijn met de werkwijze van de Omgevingsvisie is er gekozen voor een programma Mobiliteit in plaats van een Uitvoeringsagenda. Door de gewijzigde opzet volstaat een collegebesluit. We zullen u wel betrekken bij het nieuwe programma Mobiliteit. Het programma zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 gereed zijn. De afgelopen tijd was meer inzet nodig op reeds lopende projecten, waardoor het project later wordt gestart.

Verkeer en vervoer (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV21 Verkeer en vervoer	5.867	559	N	6.426	6.426
TV22 Parkeren	1.103	79	N	1.182	1.182
TV23 Recreatieve Havens	712	-9	V	703	703
TV24 Economische Havens en waterwegen	25	-1	V	24	24
TV25 Openbaar vervoer	2.998	-222	V	2.776	2.776
Lasten	10.705	406	N	11.111	11.111
TV21 Verkeer en vervoer	363	216	V	579	579
TV22 Parkeren	660	30	V	690	690
TV23 Recreatieve Havens	116	-		116	116
TV24 Economische Havens en waterwegen	265	50	V	315	315
TV25 Openbaar vervoer	2.427	-14	N	2.413	2.413
Baten	3.831	282	V	4.113	4.113
Totaal van saldo baten en lasten	-6.875	-124	N	-6.998	-6.998
Stortingen in reserves	18.017	61	N	18.078	18.078
Onttrekking aan reserves	17.789	54	V	17.843	17.843
Saldo	-7.103	-131	N	-7.233	-7.233

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV21 Verkeer en vervoer	559 N	140 N	Actualisatie budget Degeneratie (saldo wordt ultimo 2024 verrekend met de voorziening Degeneratie).
		76 N	Extra toezicht voor werkzaamheden glasvezelnet E-fiber.
		156 N	Hogere bijdrage Waardlanden voor onderdeel Straatvegen en -vuil/slib a.g.v. 1e begrotingswijziging 2024 Waardlanden. De helft wordt gedekt door een onttrekking aan de egaliseringsreserve Riolering.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
		140 N	Hogere bijdrage Waardlanden voor onderdeel Gladheidsbestrijding a.g.v. 1e begrotingswijziging 2024 Waardlanden.
		78 N	De energiebud getten zijn integraal bezien en geactualiseerd. Bij deze actualisatie bleek meer energiebudget benodigd voor de openbare verlichting.
		96 V	Lagere kapitaallasten als gevolg van het temporiseren van investeringen en een lagere rekenrente.
		60 N	De opbrengst uit de verkoop van grond voor de Points of Presence van E-fiber wordt toegevoegd aan de voorziening Degeneratie (opbrengst binnen het programma Algemene Dekkingsmiddelen). Alle kosten en opbrengsten met betrekking tot degeneratie worden verrekend met deze voorziening.
TV22 Parkeren	79 N	45 N	Actualisatie verzekeringsbudgetten (integraal).
		30 N	Hogere energiekosten in verband met toenemend gebruik van laadpalen. Hier staan ook baten tegenover op TV22 van € 30.000.
TV25 Openbaar vervoer	222 V	264 V	Incidenteel lagere kapitaallasten door vertraging oplevering elektrische veren en het aframen van de stelpost door hogere bijdragen.
		124N	Hogere verzekeringslasten door integrale actualisatie verzekeringsbudgetten en hogere waarden van de elektrische veren.
		136 V	Uitstel betaling aan gemeente Altena door vertraging oplevering elektrische veren.
		54 N	De nieuwe overeenkomst met de Veiligheidsregio ZHHH voor de blusboot (Gorinchem X) leidt tot hogere lasten (hier staan evenredige baten tegenover).
Baten			
TV21 Verkeer en vervoer	216 V	140 V	Extra baten voor leges en degeneratievergoeding NUTS bedrijven (zie ook lasten).
		76 V	Extra vergoeding door E-fiber voor extra toezicht (zie ook lasten).
TV25 Openbaar vervoer	14 N	250 V	Verwerking ontvangen bijdrage leverancier elektrische veren voor vertraging oplevering elektrische veeboten.
		264 N	De bijdragen van de oevergemeenten worden naar beneden bijgesteld als gevolg van o.a. de lagere lasten doordat de elektrische boten later in gebruik zijn genomen.
Reserves			
Stortingen in reserves	61 N	61 N	De bijstelling van de storting in de reserve Infrastructuur houdt verband met de lagere kapitaallasten dan begroot als gevolg van het later dan gepland gereed komen van investeringen uit de Mobiliteitsvisie.
	54 V	30 V	Dit betreft de vrijval van de afschrijvingsreserve aanschaf GPS. De afschrijvingsreserve kan vrijvallen omdat de aanschafprijs lager was dan de drempelwaarde voor activering. De kosten van de GPS zijn direct in de exploitatie geboekt, waardoor er geen afschrijvingen plaatsvinden en de afschrijvingsreserve dus vrij kan vallen.
		20 V	De onttrekking aan de reserve Infrastructuur voor dekking van de voorbereidingskosten voor de parkeergarage Kweeklust.

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Openbare verlichting 2023	53			53	
Openbare verlichting 2024	58	20	N	78	
Verduurzaming openbare verlichting 2024	522			522	
Vervangen brug Haagje	140			140	
Fietsparkeren binnenstad	200			200	
Vergroten parkeercapaciteit	80	-50	V	30	
Voorzieningengebouw kriekenmarkt	380			380	
Zonnepannen voorzieningengebouw Kweeklust	45			45	
Verduurzaming havendienst	54			54	
Havens geleidewerken	136			136	
1e elektrische veerboot	4.171			4.171	
2e elektrische veerboot	3.785			3.785	
Aanpassingen walvoorzieningen veerbotten	150	761	N	911	1
Stroompunten elektrische veerbotten	400	-112	V	288	2
Accupakketten elektrische veerbotten	900	-249	V	651	2
Riviercruisevaarsteiger	550			550	
Nieuwe Lingebrug	20.739			20.739	
Herinrichting Arkelsedijk	2.608			2.608	
Grondverwerving Banneweg fase 2	180			180	
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	11.563	750		12.313	3
Herinrichting Banneweg 2019	2.348			2.348	3
Herinrichting Banneweg, Stadhuisplein, piazza	750	-750		0	
Infra aanpassingen ivm OV concessie	100			100	
Mobiliteit 2020	354			354	
Mobiliteit 2024	1.134			1.134	
Herinrichting Haarsekades	2.350	35	N	2.385	
Uitbreiding parkeergarage Kweeklust *)	3.004 ¹			3.004	
Top 10 fietsknelpunten 2024 **)	400 ²			400	
Vervanging wegen 2025		90	N	90	4
Vervangen auto 18 Renault kangoo	30	12	N	42	
Vervanging straatmeubilair 2023	92			92	
Vervanging straatmeubilair 2024	95			95	
Vervanging verkeersborden 2024	43			43	
Lasten	57.413	507	N	57.920	
1e elektrische veerboot 2018	2.150			2.150	
2e elektrische veerboot 2018	2.150			2.150	
Stroompunten elektrische veerbotten	197			197	
Aanpassingen walvoorzieningen veerbotten		836	V	836	1
Nieuwe Lingebrug	4.720			4.720	
Herinrichting Arkelsedijk	1.507			1.507	
Herinrichting Banneweg fase 2	687			687	

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Herinrichting Banneweg 2019	553			553	
Baten	11.964	836	V	12.800	
Totaal investeringen	45.449	-329	V	45.120	

1. *) Dit krediet wordt in de PPN2025 afgeraamd.

2. **) Dit krediet wordt in de PPN2025 afgeraamd met € 350.000.

Nr. Bijstelling investeringen

1. De gemeente Gorinchem heeft de walvoorzieningen voor zowel Gorinchem als voor de gemeente Altena betaald, in totaal (€ 911.000) en ontvangt hiervoor een bijdrage van Altena en subsidies van de Provincie Zuid Holland voor totaal € 836.000.
2. Het totaal van de aanneemsom voor het elektrisch varen van € 9,3 mln. is gelijk gebleven, maar binnen de componenten walvoorzieningen, stroompunten en accupakketten vinden door bovengenomede werkwijze wel verschuivingen plaats.
3. De herinrichting Banneweg 2e fase onderdeel infra en onderdeel Stadhuisplein Piazza wordt als één geheel aanbesteed.
4. In verband met de aanvang van de (besteks)voorbereidingen voor de vervanging van wegen (PPN 2025) is € 90.000 van het investeringsbudget 2025 een jaar naar voren gehaald.

2.4 Programma 4 Economie

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Economie en arbeidsmarkt							
1. We stellen een strategische agenda voor het bedrijfsleven op, met als doel het ondernemersklimaat en de samenwerking met het bedrijfsleven te verbeteren. We maken daarbij gebruik van accountmanagement en een vast aanspreekpunt voor bedrijven.	CB						
2. We zetten het ondernemerschap en de maatschappelijke bijdrage van ondernemers centraal tijdens jubilea, openingen, de Dag van de Ondernemer en andere representatieve momenten.							
3. We verlengen het project Kernwinkelgebied Binnenstad Gorinchem met stimuleringsubsidies in 2024.							
4. We zetten het uitvoeringsplan Mooiste vesting in 2024 voort, met als doel een aantrekkelijke binnenstad voor bewoners en bezoekers.							
5. We faciliteren de uitvoering van het concept Warenhuis Gorinchem van de ondernemersvereniging.	CB						
6. We houden binnen diverse samenwerkingsverbanden nauw contact met ondernemers en vastgoedeigenaren, om samen te kijken wat er nodig is om de binnenstad aantrekkelijk te maken en te houden.							
7. We verkennen de wens om een integrale binnenstadsvisie op te stellen.							
8. We onderhouden meerdere keren per jaar contact met de wijkwinkelcentra waarbij we samenwerken aan de vitaliteit deze gebieden.							
9. We stellen gebiedsprofielen op voor bestaande, waaronder watergebonden, bedrijventerreinen. Per bedrijventerrein werken we aan een agenda voor de komende jaren. De ontwikkelrichting per bedrijventerrein vormt de basis voor een nieuw bedrijventerreinenbeleid.	RB						
10. We leveren een bijdrage aan de verbetering van de organisatiegraad van het bedrijfsleven op bedrijventerreinen. Samen met ondernemers verkennen we wat hiervoor nodig is.	RB						
11. We stimuleren ondernemers op de bedrijventerreinen om te verduurzamen, te vergroenen en elkaars energie te gebruiken.							
Toerisme en citymarketing							
1. We voeren toeristenbelasting in, als dit meer oplevert dan het kost.	RB						
3. In samenwerking met GCM en partners in de stad, zoals culturele instellingen, vernieuwen we de marketingstrategie uit 2017. Na actualisatie zal GCM de uitvoering op zich nemen.							
4. In samenwerking met GCM en andere partners in stad en regio, zoals de Vestingdriehoek en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, stellen we een integraal toeristisch beleid op. Daarbij gaan we uit van bestaande faciliteiten en lopende ontwikkelingen, zoals de toenemende hoeveelheid riviercruiseschepen, en hebben we aandacht voor zowel bewoners als bezoekers.	RB						

Nr.	Toelichting voortgang
Economie en arbeidsmarkt	
1.	We willen efficiënter en effectiever in gesprek gaan met het bedrijfsleven over actuele onderwerpen. Met de economische visie als leidraad wordt in samenwerking met het bedrijfsleven een strategische agenda opgesteld. Hiervoor zetten we een nieuwe vorm van accountmanagement in, waarmee we diep doordringen in de haarvaten van het bedrijfsleven en een optimale informatiepositie verkrijgen. We lopen iets achter op de planning, waardoor het voorstel in 2025 ter vaststelling zal worden aangeboden.
4.	Veel deelprojecten zijn gerealiseerd. Sommige projecten hebben een andere wending gekregen. Denk aan de kwaliteitsverbetering van de informatievoorzieningen voor bezoekers. We hebben enkele personele wisselingen gehad, waardoor enige vertraging is opgelopen. Deze kunnen we tweede helft 2024 inlopen.
7.	Na de verkenning naar een binnenstadsvisie is besloten om te werken met gebiedsgerichte programma's (gebiedspaspoorten) in plaats van het opstellen van een binnenstadsvisie economie. Het gebiedspaspoort voor de binnenstad wordt in 2025 opgesteld.
9.	Er zijn diverse (her)ontwikkelingen gaande op bedrijventerreinen, denk aan de Handelskade, Linge II Zuid en Groote Haar. De dynamiek is groot en de regelgeving van de diverse overheidsorganen en omgeving wordt steeds complexer. Om ontwikkelingen in goede banen te leiden, werken we onder de omgevingsvisie met gebiedsgerichte programma's (gebiedspaspoorten). Voor de Vleugels van de stad waaronder Spijksedijk en Schelluinsestraat is het gebiedspaspoort in ontwikkeling. Voor de reguliere bedrijventerreinen wordt het gebiedspaspoort in 2026 opgesteld. Om het juiste bedrijf op de juiste plaats te faciliteren en de relatie te leggen tussen bedrijven die mogelijk een verhuisbehoefte hebben naar een ander terrein, is er echter meer nodig. De vorm die we dit proces geven, inclusief de planning, wordt afgestemd op de diverse gebiedspaspoorten en de diverse (her)ontwikkelingen.
Toerisme en citymarketing	
3.	In Q2 is een brede stakeholdersinventarisatie uitgevoerd rondom het merk en de positionering van Gorinchem als kapstok voor de marketingdoelen. De uitkomsten daarvan worden in Q3 gepresenteerd aan het college.
4.	De aandacht heeft in de eerste helft van 2024 gelegen op de marketingstrategie (actie 3) en de invoering van de toeristenbelasting (actie 1). Op basis van deze twee uitkomsten wordt de richting voor het toeristisch beleid bepaald.

Economie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV31 Economische ontwikkeling	883	12	N	895	895
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	13.033	1.922	N	14.955	14.955
TV33 Bedrijfsloket en - regelingen	23	-		23	23
TV34 Economische promotie	879	-61	V	818	818
Lasten	14.818	1.873	N	16.691	16.691
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12.799	-581	N	12.218	12.218
TV33 Bedrijfsloket en - regelingen	169	-5	N	164	164
TV34 Economische promotie	175	-		175	175
Baten	13.143	-586	N	12.382	12.382
Totaal van saldo baten en lasten	-1.675	-2.459	N	-4.309	-4.309
Stortingen in reserves		-		-	
Onttrekking aan reserves	50	35	V	85	85
Saldo	-1.625	-2.424	N	-4.224	-4.224

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.922 N	1.922 N	Dit betreft de bijstelling van de grondexploitaties Groote Haar en Oost II. Omdat lasten en baten meestal een effect hebben op elkaar is het vanuit financieel perspectief eenvoudiger om naar het totale effect te kijken, in dit geval € 2.503.000. Hiervan wordt € 2.488.000 veroorzaakt door Groote Haar omdat de voorziening moet worden verhoogd in verband met de hogere rekenrente.
TV 34 Economische promotie	61 V	42 V	Dit betreft een incidentele correctie op te hoog geraamde kosten voor het budget voor Stichting Gorinchem Citymarketing.
Baten			
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	581 N	581 N	Zie toelichting lasten.

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Welkom in de mooiste vesting	124			124	
Het verhaal vd vesting	72			72	
Lasten	196	-		196	
Totaal investeringen	196	-		196	

2.5 Programma 5 Onderwijs

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Onderwijs							
1. Er is een nieuw integraal onderwijshuisvestingsplan (IHP) vastgesteld in 2023. We voeren de opgenomen projecten uit binnen het vorige en het nieuwe IHP. Per project leggen we een business plan voor aan de raad.	●	●	●	●	●	●	●
2. We realiseren de nieuwbouw van het Gilde Vakcollege Techniek, zodat naar verwachting begin 2025 het nieuwe gebouw gebruikt wordt en de oude locatie een andere functie voor de stad kan krijgen.	●	●			●	●	●
3. We onderzoeken in een continu proces passende subsidiemogelijkheden voor onze investeringen in onderwijs, zowel onderwijsinhoudelijk als voor huisvesting.	●	●	●	●	●	●	●
4. We blijven inzetten op de lobby richting de Rijksoverheid waarin we steeds aandacht vragen voor onze bijzondere en grote regionale onderwijsfunctie en de daarbij behorende kosten.	●	●	●	●	●	●	●
5. Samen met het bedrijfsleven en onderwijs ontwikkelen we i_lab verder als inspirerend centrum waar leren, werken en innoveren samenkomen. Zowel fysiek op de Beroepencampus en als aanjager in een groot regionaal netwerk.	●	●	●	●	●	●	●
6. We vergroten de regionale betekenis van i_lab met alle omliggende gemeenten die zich hebben verbonden aan i_lab, met het pact 'Samen voor Elkaar'.	●	●	●	●	●	●	●
7. We verbreden, samen met het onderwijsveld en maatschappelijke partners, onze aanpak rondom laaggeletterdheid naar een aanpak rondom basisvaardigheden, zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. We werken daarbij mee aan de monitor laaggeletterdheid van het CBS.	CB ●	●	●	●	●	●	●
8. We zetten in op toegankelijkheid van de communicatie met onze stad, onder meer via de campagne 'Huh? Wat bedoelt u?' en de Brievenwasserette.	●	●	●	●	●	●	●

Nr.	Toelichting voortgang
Onderwijs	
1.	IHP is vastgesteld, de IHP-carroussel is in gang gezet, maar is afhankelijk van diverse factoren/ontwikkelingen. Hierbij wordt zoveel mogelijk maatwerk geleverd en worden de kansen die zich voordoen benut. Hierdoor zijn er inhoudelijke wijzigingen t.o.v. het oorspronkelijke IHP. Per school wordt er een aparte business-case aan de gemeenteraad voorgelegd. De totaal benodigde investeringsruimte voor de eerste 5 jaren van het IHP is niet beschikbaar gesteld.
5.	De verbouwing van Hoefslag 6 heeft vertraging opgelopen in afwachting van de oplevering van de tijdelijke huisvesting voor De Beatrix De Burcht aan de Hiemstralaan 24/24a.

Onderwijs (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV41 Openbaar basisonderwijs	314	-		314	314
TV42 Onderwijshuisvesting	4.199	-201	V	3.998	3.998
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	7.041	1.078	N	8.119	8.119
Lasten	11.554	877	N	12.431	12.431
TV42 Onderwijshuisvesting	162	71	V	233	233
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.830	1.140	V	3.969	3.969
Baten	2.992	1.211	V	4.202	4.202

Onderwijs (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
Totaal van saldo baten en lasten	-8.562	334	V	-8.229	-8.229
Stortingen in reserves	7.920	351	N	8.271	8.271
Onttrekking aan reserves	4.043	447	V	4.490	4.490
Saldo	-12.439	430	V	-12.009	-12.009

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV 42 Onderwijshuisvesting	201 V	472 V	Lagere kapitaallasten als gevolg van temporiseren diverse onderwijsprojecten en lagere rekenrente.
		78 N	Doorbetalen provinciale subsidie i_deal aan het i_lab (zie ook baten).
		190 N	Actualisatie uitgaven i_lab 2024 (worden gedekt door een onttrekking aan de dekkingsreserve i_lab).
TV 43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.078 N	169 V	Actualisatie exploitatielasten onderwijshuisvesting, waaronder lagere energie-, schoonmaak- en onderhoudslasten en hogere verzekeringslasten.
		400 N	Bijstelling Onderwijsachterstandenbudget a.g.v. Rijksbijdrage en uitvoeringsplan 2024 (zie ook baten).
		394 N	Bij ramen budget Nationaal Programma Onderwijs (betreft restant 2023, zie ook baten).
		305 N	Doorbetaling aanvullende Rijksmiddelen in het kader van de Crisisdienst COVID-19 aan het UWV.
		170 N	Doorbetaling ESF-subsidie voor kwetsbare werkenden en werkzoekenden aan Avres.
Baten			
TV 42 Onderwijshuisvesting	71 V	78 V	Ontvangen provinciale subsidie i_deal 2024-2025 (zie ook lasten).
TV 43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.140 V	400 V	Bijstelling Onderwijsachterstandenbudget a.g.v. Rijksbijdrage en uitvoeringsplan 2024 (zie ook lasten).
		394 V	Bij ramen budget Nationaal Programma Onderwijs (betreft restant 2023 (zie ook lasten).
		305 V	Aanvullend ontvangen Rijksmiddelen in het kader van de Crisisdienst COVID-19 (zie ook lasten).
		170 V	Ontvangen ESF-subsidie voor kwetsbare werkenden en werkzoekenden (wordt uitgevoerd door Avres).
		105 N	Correctie huurbaten Lange Slagenstraat.
		38 N	Lagere huurbaten onderwijshuisvesting, o.a. als gevolg van gedeeltelijke leegstand Top Naeffstraat 28.
Reserves			
Stortingen in reserves	351 N	339 N	Een overboeking van de afschrijvingsreserve Duurzaamheid gymzaal Johan van Egmond naar de afschrijvingsreserve gymzaal 't Gilde.
		12 N	Het incidentele voordeel van de kapitaallasten Hiemstralaan 24/24a wordt gestort in de reserve Onderwijshuisvesting.
Onttrekking aan reserves	447 V	339 V	Toevoegen afschrijvingsreserve Duurzaamheid gymzaal Johan van Egmond aan de afschrijvingsreserve gymzaal 't Gilde.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
		85 N	Er vervalt een onttrekking aan de afschrijvingsreserve Hiemstralaan 24/24a door latere start afschrijving van dit activum.
		190 V	De exploitatie-uitgaven voor het i_lab in 2024 worden gedekt door een onttrekking aan de dekkingsreserve i_lab.

Investerings- (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24-24a	2.064			2.064	
Yulis aanpassing Merwedekanaal 8a IHP 2014	150	-150	V	0	1
IHP VO Yulius Lingewaal college	1.049	463	N	1.512	2
IHP 2020 binnenklimaat	500	-313	V	187	3
IHP VO huisvesting J.P. Waale	1.288			1.288	
Huisvesting ISK	1.300			1.300	
Verduurzaming Gildenplein	1.397			1.397	
Renovatie gymzaal J van Egmond	500			500	
Verduurzaming J van Egmond	339	-339	V	0	4
Ihp 2017 uitbreiding Retranchement	6.687			6.687	
Vervangende nieuwbouw Gilde CVO-AV	18.610			18.610	
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	2.576			2.576	
Inrichting Hoefslag 6 tbv I_lab	125			125	
Openbare ruimte tbv I_lab	450			450	
Gymzaal t Gilde	2.284	339	N	2.623	5
Lasten	39.318	-		39.318	
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24-24a	114			114	
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	1.900			1.900	
Baten	2.014	-		2.014	
Totaal investeringen	37.304	-		37.304	

Nr. Bijstelling investeringen

1. Het investeringsbudget Yulius aanpassing Merwedekanaal wordt samengevoegd met het investeringsbudget (voorheen IHP VO Yulius Lingewaal college) voor de aanpassing van het Omnia college voor de opvang van ISK-leerlingen.
2. Het investeringsbudget wordt verhoogd met het investeringsbudget Yulius aanpassing Merwedekanaal en het restant van het investeringsbudget IHP 2020 Binnenklimaat.
3. Het restant van het investeringsbudget IHP 2020 Binnenklimaat wordt samengevoegd met het investeringsbudget (voorheen IHP VO Yulius Lingewaal college) voor de aanpassing van het Omnia college voor de opvang van ISK-leerlingen.
4. De renovatie, inclusief sobere duurzaamheidsmaatregelen, van de gymzaal aan de Johan van Egmondstraat kan worden uitgevoerd binnen de beschikbare middelen voor de renovatie.
5. Het investeringsbudget voor de verduurzaming van de Johan van Egmondzaal wordt daarom toegevoegd aan het investeringsbudget voor de gymzaal voor 't Gilde.

2.6 Programma 6 Sport, cultuur en recreatie

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Erfgoed							
1. Samen met alle betrokkenen in de stad stellen wij een integraal erfgoedbeleid op.							
		RB					
2. Samen met de kerkbesturen, erfgoedstakeholders, inwoners en andere belanghebbenden stellen wij een kerkenvisie op. Het gaat hier om een visie op de toekomst van alle kerkgebouwen in Gorinchem, monumentaal en niet monumentaal.							
		RB					
3. We zetten de lopende aanwijzingen voor gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden voort en onderzoeken daarbij de mogelijkheid van een subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten.							
4. We actualiseren en verruimen het beleid voor zonnepanelen op woningen, vooral voor de historische binnenstad en monumentale panden.							
		RB					
5. We onderzoeken de subsidiemogelijkheden voor erfgoed bij provincie, Rijksoverheid en andere mogelijke subsidiebronnen.							
		CB					
6. We voeren het Vestingplan uit, stimuleren nieuwe projecten en houden de kansen voor subsidies in de gaten.							
7. We gaan aan de slag met de acties uit het Vestingplan die op korte termijn zijn uit te voeren en reserveren hiervoor de benodigde middelen.							
Kunst, cultuur en sport							
2. We actualiseren het cultuurbeleid. Daarbij doen we een aanzet voor een cultuurfonds voor culturele projecten en activiteiten en leggen we vast hoe kunst in de openbare ruimte meer aandacht kan krijgen.							
		RB					
3. We realiseren een multifunctionele voorziening met een groot podium en een middelgrote zaal in de binnenstad. We verkennen of we daarbij combinaties kunnen maken, zoals met de bibliotheek. We houden rekening met uitgangspunten in het beleid voor het kernwinkelgebied en het te versterken deelgebied Horeca & Cultuur.							
		RB					
4. We realiseren samen met de bibliotheek de randvoorwaarden voor een toekomstbestendige bibliotheek, met ruimte voor de uitvoering van wettelijke taken en activiteiten in de wijken.							
		CB					
5. We stellen een museumvisie op, waarin erfgoed, hedendaagse kunst en activiteiten samenkomen. Het uitgangspunt is dat het Gorcums Museum zich met verhalen over vroeger en nu écht verbindt met de stad.							
6. We hebben extra aandacht voor bewegen voor specifieke doelgroepen. Hiervoor versterken en verbreden we de SeniorenFit aanpak in alle wijken.							
7. We werken lokaal en regionaal samen om inclusief sporten te bevorderen.							
8. We faciliteren sportverenigingen bij de werving van vrijwilligers.							
Overige acties							
1. Uitvoering raadsbesluit 2023 inzake het zwembad.							
Raadsagenda							
1. De Nieuwe Doelen en bibliotheek, zie ook nr. 2 en 3 van Kunst, cultuur en sport.							

Nr.	Toelichting voortgang
Kunst, cultuur en sport	
2.	Voordat het cultuurbeleid kan worden geactualiseerd is duidelijkheid nodig over het toekomstperspectief van De Nieuwe Doelen en de taakstelling op de culturele subsidies. Daarnaast wordt het geactualiseerde cultuurbeleid onderdeel van het omgevingsplan en ISB. Een afzonderlijke cultuurvisie wordt niet meer aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.
3.	Tijdens de I&O van 27 juni 2024 is duidelijk geworden dat geen van de uitgewerkte varianten voor De Nieuwe Doelen financieel haalbaar is. Formeel moet dit nog door de raad dit najaar worden vastgesteld. Een variant 0 plus wordt nu uitgewerkt en voor het einde van 2024 ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Variant 0 plus omvat een inhoudelijke wijziging. In deze variant wordt de bibliotheek de hoofdgebruiker van het pand, waarbij het gebouw ook wordt voorzien van een groot podium.
4.	De aanpassing van de huidige Bibliotheekwet waarin de bevorderingstaak voor gemeenten wordt omgezet naar een zorgplicht heeft vertraging opgelopen en wordt niet eerder dan in 2026 vastgesteld. In de wet wordt waarschijnlijk een groeimodel worden opgenomen, zodat de gemeente niet in een keer aan het richtinggevend normenkader hoeft te voldoen. Daarvoor moet de gemeente een plan maken, waar de provincie toezicht ophoudt. De bijdrage via het gemeentefonds komt wel in de loop van volgend jaar. Daarmee kan de gemeente de verruiming van de openingstijden continueren.
5.	De beoogde museumvisie is geen op zichzelf staand document. De toekomst van het Gorcums Museum hangt nauw samen met een bredere visie op cultuur, de omgevingsvisie en het Integraal Sociaal Beleid. Het uitwerken van een museumvisie is daarom afhankelijk van andere beleidsdomeinen, en zal naar verwachting in 2025 worden afgerond.

Raadsagenda

1. Zie toelichting nr. 2 en 3. van Kunst, cultuur en sport.

Sport, cultuur en recreatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV51 Sportbeleid en activering	1.264	46	N	1.310	1.310
TV52 Sportaccommodaties	3.840	113	N	3.953	3.953
TV53 Cultuurpres. productie en participatie	2.088	-48	V	2.040	2.040
TV54 Musea	1.746	-94	V	1.652	1.652
TV55 Cultuur erfgoed	835	27	N	862	862
TV56 Media	1.025	-21	V	1.004	1.004
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.078	32	N	4.109	4.109
Lasten	14.875	55	N	14.929	14.929
TV51 Sportbeleid en activering	272	423	V	694	694
TV52 Sportaccommodaties	1.561	-84	N	1.477	1.477
TV53 Cultuurpres. productie en participatie	119	34	V	153	153
TV54 Musea	132	-		132	132
TV55 Cultuur erfgoed	142	-		142	142
TV56 Media	331	-		331	331
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	119	26	V	145	145
Baten	2.676	399	V	3.074	3.074
Totaal van saldo baten en lasten	-12.199	344	V	-11.855	-11.855
Stortingen in reserves	1.578	75	N	1.653	1.653
Onttrekking aan reserves	1.471	360	V	1.831	1.831
Saldo	-12.306	629	V	-11.677	-11.677

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV52 Sportaccommodaties	113 N	341 N	Restitutie Rijkscompensatie energielasten zwembad (dekking reserve Energielasten SGS).
		185 V	Correctie bijdrage huurlasten SGS accommodaties a.g.v. nieuwe overeenkomst (zie ook baten)
		41 V	Incidenteel lagere kapitaallasten a.g.v. temporiseren en lagere rekenrente investeringen Sport.
TV54 Musea	94 V	129 V	Actualisatie exploitatiebudgetten, w.o. energielasten, schoonmaken en verzekeringen.
		24 N	Verschuiving budgetten Artotheek naar Museum a.g.v. integratie.
Baten			
TV51 Sportbeleid en activering	423 V	100 V	Bijstelling brede SPUK Welzijn 2024 (onderdeel Combinatiefuncties).
		30 V	Overhevelen restantbudgetten brede SPUK Welzijn 2023 (Leefomgeving en Sportakkoord).
		293 V	Bijstelling specifieke uitkering BTW-compensatie (SPUK) sport 2024.
TV52 Sportaccommodaties	84 N	84 N	Correctie huurbaten SGS accommodaties a.g.v. nieuwe overeenkomst (zie ook lasten).
Reserves			
Stortingen in reserves	75 N	75 N	Als gevolg van het amendement 'Sparen voor later voorkomt een kater' wordt € 75.000 (behandeling Jaarstukken 2023 4 juli 2024) gestort in de nieuw te vormen bestemmingsreserve Evenementen.
Onttrekking aan reserves	360 V	341 V	Onttrekking aan de reserve Energielasten SGS voor de restitutie van energiecompensatie aan het Rijk.

Investeringsplan (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Vestingsplan 2020 bastion VIII	250			250	
Ravelijn Oostgracht	50			50	
Meekoppelkansen Ravelijn	311			311	
Meekoppelkansen Woelsewaard parkeren	68			68	
Meekoppelkansen Woelsewaard struinpad	36			36	
Speelruimteplan 2023	120			120	
Speelruimteplan 2024	229			229	
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied buiten de Waterpoort	284			284	
Speelveld Hoog Dalem	260			260	
Verduurzaming H. Knapstraat	42	-42	V	0	
Faciliteren cultuur in museum	150			150	
Kademuren J Bloempad en Krabsteeg	260			260	
Keerwand den Uylstraat	605			605	
Kade Stationsweg	392			392	
Bruggen en visssteigers	242			242	
Kades Mollenburgseweg/Valkenierweg	392			392	
Vervangen volkstuintuinbrug	47			47	

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Cultuurhuis 2019	7.000			7.000	
Openbare ruimte Gorcumse martelaren	220			220	
Vervanging kade paardewater 21	355			355	
Vervangen 4 VW transporters	185	35	N	220	
Vervangen Renault trafic	43	-43	V	0	
Hitachi 2023	27			27	
Omtstopper 2023	59			59	
New Holland Boomer tractor (van 2026)		46	N	46	
John Deere motormaaier	68			68	
Maaiaarm heggensnoeier	28			28	
Waterbus buitendienst	58			58	
Lasten	11.779	-4	V	11.776	
Vestingsplan 2020 bastion VIII	100			100	
Openbare ruimte Gorcumse martelaren		50	V	50	
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied buiten de Waterpoort	144			144	
Baten	244	50	V	294	
Totaal investeringen	11.535	-54	V	11.482	

2.7 Programma 7 Sociaal domein

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Wijkgericht werken							
1. We leggen voor iedereen vast in een werkwijzer hoe we wijkgericht werken.	CB						
2. Om de verschillende groepen met elkaar te verbinden en de sociale kracht van de wijk te versterken maken we een programma per wijk per jaar. Dit doen we samen met maatschappelijke partners en inwoners.							
3. Om inwoners beter te voorzien van informatie en zo beter te kunnen participeren, evalueren we onze informatievoorziening over de activiteiten in de wijk. Op basis hiervan verbeteren we de informatie voor de wijk.	CB						
4. We versterken de samenwerking tussen professionals, inwoners en de gemeente in de wijken om te komen tot een goedwerkend netwerk per wijk.							
Armoede en werk							
2. Vanuit het ambitiefonds van Avres zetten we in op nieuwe innovatieve en duurzame oplossingen. Dit doen we om participatiemogelijkheden te bevorderen, instroom in de bijstand te beperken en uitstroom uit de bijstand te bevorderen.							
3. We zetten blijvend in op het breed tegengaan van energiearmoede.							
4. We onderzoeken de mogelijkheden van invoering van een minimapas. We zetten hierbij in op een pas die breder te gebruiken is. Daarbij onderzoeken we expliciet mogelijkheden voor samenwerking met culturele activiteiten.	RB						
Vluchtelingen							
1. We zoeken samen met het COA naar een nieuwe opvanglocatie zoals vastgesteld in de startnotitie 'kleinschalige opvang'.	RB						
2. We werken samen met de regio en de provincie aan de uitvoering van de nieuwe Asielwet uit.							
3. We voeren ons deel van de regionale opgave voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen in onze stad uit.							
Zorg en ondersteuning							
1. We realiseren één centrale toegang voor de Wmo, het sociaal team, Avres en het welzijnspunt, zodat een inwoner zich maar één keer hoeft aan te melden en de ondersteuning krijgt die nodig is.	CB						
2. We ontwikkelen het welzijnspunt (inclusief leefstijl) door tot een volwaardig onderdeel van de centrale toegang.							
3. We zetten in op een gecombineerde welzijnsvoorziening met partners zoals Gorinchem Beweegt, Jongerenwerk en buurthuizen.							
5. Binnen de doelen van het Integraal Sociaal Beleid leggen we de nadruk de komende jaren extra op basisvaardigheden, mentale gezondheid, bestaanszekerheid, welzijn en betrokken Gorinchem.							
6. We maken een vernieuwd Integraal Sociaal Beleid 2025 e.v.	RB						

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Jeugd							
1. We zetten binnen ons Integraal Sociaal Beleid in op gelijke kansen voor alle kinderen in Gorinchem en breiden dit uit tot 18 jaar.		RB					
2. We maken afspraken met de Dienst Gezondheid en Jeugd en met Avres over de monitoring van ontwikkelingen in het sociaal domein.							
3. We willen de zorg en ondersteuning voor jongeren verbeteren door deze zorg en ondersteuning tijdig in te zetten en dichterbij te brengen. Daarom zetten we in op meer lichte vormen van preventie, ondersteuning en zorg en een goed functionerend netwerk rondom het kind wat er voor zorgt dat het kind goed en veilig kan opgroeien en kan leren. We streven hierbij naar een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.		RB					
4. We werken aan een effectievere en slimmere (jeugd)beschermingsketen, waarbij we uitgaan van 0-100 jaar.							
Volksgezondheid							
2. We continueren het bestuurlijk overleg met de huisartsen en het sociaal team.							
4. We voeren een blijvende lobby richting de Rijksoverheid voor het behoud van de Spoedeisende hulp in Gorinchem.							
5. Vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werken we aan een breed gedragen regionale agenda. Vanuit deze documenten en het Integraal Sociaal Beleid zetten we in op preventie, algemene voorzieningen en inzet van lokale, laagdrempelige ondersteuning, in samenwerking met partners zoals zorgverzekeraars en -aanbieders.							
Overige acties							
1. We geven regionaal en lokaal vorm aan de gemaakte afspraken in de Hervormingsagenda Jeugd.		RB					
2. We werken regionaal en lokaal aan het concretiseren en realiseren van het in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.							
Raadsagenda							
Jeugd- en jongerenproblematiek.		RB					

Nr.	Toelichting voortgang
	Armoede en werk
4.	Eind 2024 zal de raad de oplossingsrichtingen inclusief kosten toegezonden krijgen. Op basis daarvan zal de voorkeur uitgewerkt worden en in 2025, indien nodig, een besluit genomen worden over de in te kopen optie.
	Raadsagenda
	U bent door middel van een startnotitie Pedagogisch Educatief Ecosysteem over de jeugd- en jongerenproblematiek geïnformeerd. Deze notitie wordt aangevuld met een deel waar het perspectief van het onderwijs, I-lab en bedrijfsleven aan wordt toegevoegd. In 2025 wordt deze startnotitie vastgesteld.

Tussentijdse rapportage 2024

Sociaal domein (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	11.815	1.542	N	13.357	13.357
TV62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.004	377	N	6.381	6.381
TV63 Inkomensregelingen	20.451	1.942	N	22.393	22.393
TV64 WSW en beschut werk	8.827	-		8.827	8.827
TV65 Arbeidsparticipatie	3.346	-		3.346	3.346
TV66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.675	9	N	1.684	1.684
TV671A Hulp bij het huishouden (WMO)	3.897	-		3.897	3.897
TV671B Begeleiding (WMO)	1.886	550	N	2.436	2.436
TV671C Dagbesteding (WMO)	792	175	N	967	967
TV671D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	290	-110	V	180	180
TV672A Jeugdhulp begeleiding	2.377	23	N	2.400	3.075
TV672B Jeugdhulp behandeling	300	-		300	300
TV672C Jeugdhulp dagbesteding	1.243	-		1.243	1.243
TV672D Jeugdhulp zonder verblijf overig	17	-		17	17
TV673A Pleegzorg	833	-		833	833
TV673B Gezinsgericht	392	-		392	392
TV673C Jeugdhulp met verblijf overig	1.564	-		1.564	1.564
TV674A Jeugdhulp behandeling GGZ zond verblijf	2.093	-		2.093	2.403
TV674B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.056	-		1.056	1.056
TV674C Gesloten plaatsing	131	-		131	131
TV681A Beschermd wonen (WMO)	487	-		487	487
TV681B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	640	-54	V	586	586
TV682A Jeugdbescherming	1.368	-		1.368	1.368
TV682B Jeugdreclassering	67	-		67	67
TV71 Volksgezondheid	1.872	24	N	1.896	1.896
Lasten	73.423	4.478	N	77.901	78.886
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	7.695	1.588	V	9.283	9.283
TV62 Wijkteams	102	417	V	519	519
TV63 Inkomensregelingen	14.160	1.942	V	16.102	16.102
TV66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	225	100	V	325	325
TV674A Jeugdhulp behandeling GGZ zond verblijf	-	-	-	-	310
TV681A Beschermd wonen (WMO)	857	-	V	857	1.764
TV71 Volksgezondheid	226	24	V	250	250
Baten	23.265	4.071	V	27.336	28.553
Totaal van saldo baten en lasten	-50.158	-407	N	-50.565	-50.333
Stortingen in reserves	40	-	N	40	947
Onttrekking aan reserves	4.135	282	V	4.417	5.092
Saldo	-46.063	-125	N	-46.188	-46.188

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	1.542 N	1.108 N	De uitkering voor de bekostiging van inburgeringsvoorzieningen is gebaseerd op een prognose van het aantal asiel-statushouders en het aantal gezins- en overige migranten dat in een gemeente wordt gehuisvest. Na afloop van het uitvoeringsjaar wordt de uitkering per gemeente definitief vastgesteld. De definitieve uitkering over 2023 is verhoogd met € 302.000. De uitkering over 2024 is voorlopig vastgesteld op € 806.000 en zal na afloop van 2024 definitief worden vastgesteld. Zowel de baten als de lasten worden totaal met € 1.108.000 bijgesteld.
		256 N	De kosten voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne stijgen mede als gevolg van het openen van een nieuwe opvanglocatie aan de Hoogstraat - Langendijk. De kosten worden volledig vergoed door het Rijk.
		110 N	Ter uitvoering van de Wet Inburgering worden er (extra) taaltrajecten ingekocht. Dit doen we gezamenlijk met de gemeenten Vijfherenlanden en Molenlanden. De kosten worden gecompenseerd door een hogere rijksbijdrage (zie baten TV61)
		54 N	Bijstelling van de verzekeringspremies en hogere OZB aanslagen voor een aantal gemeentelijke gebouwen leiden tot een nadeel van € 54.000.
TV62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	377 N	359 N	Eind 2023 is de opdracht lokaal sociaal team 0-100+ gegund aan de combinatie Stichting Jeugdteams ZHZ/stichting De Sociale Basis voor een periode van maximaal 4 jaar. Voor de uitvoering van bovenlokale taken 18- en 18+ zijn afzonderlijke subsidies verstrekt aan respectievelijk Stichting Jeugdteams ZHZ en MEE Plus. Door het ontbreken van voldoende middelen in de meerjarenbegroting 2024-2027 is een taakstelling opgelegd. Deze taakstelling is gerealiseerd langs 2 lijnen. Enerzijds door het vinden van ruimte binnen bestaande budgetten (€ 42.000) , anderzijds door beschikbare extra inkomsten (€ 407.000) te benutten vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA).
TV63 Inkomensregelingen	1.942 N	1.942 N	Het BUIG-budget voor verstrekking van uitkeringen is voor 2024 verhoogd met € 1.942.000. Het van het Rijk ontvangen extra budget wordt doorbetaald aan Avres. Daarom worden de baten en lasten verhoogd met € 1.942.000.
TV671B Begeleiding (WMO)	550 N	550 N	Toename van het aantal cliënten en indexering van de tarieven op basis van bestaande contracten leiden tot een stijging van de kosten van individuele begeleiding met € 550.000.
TV671C Dagbesteding (WMO)	175 N	175 N	Toename van het aantal cliënten en indexering van de tarieven op basis van bestaande contracten leiden tot een stijging van de kosten van dagbesteding met € 175.000.
TV671D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	110 V	110 V	Binnen het Wmo budget is een budget onvoorzien opgenomen. Dit budget wordt afgeraamd, omdat de voorziene mee- en tegenvallers zijn verwerkt in deze tussentijdse rapportage.
Prognose TV672A Jeugdhulp begeleiding	675 N	675 N	De afgelopen jaren zagen we een afvlakking van de groei van het jeugdhulp gebruik. De huidige forecast van de SOJ laat echter zien dat deze afvlakking zich niet lijkt te hebben doorgezet. Sterker nog er is weer een groei zichtbaar. Daarnaast zien we binnen de dienst een meer dan gemiddelde stijging van lonen- en prijzen. Dit zal gevolgen hebben voor de kosten in 2024. Door middel van de 1 ^e tussentijdse rapportage 2024 DG&J en een daaraan gekoppeld zienswijze traject zult u hier in het najaar over geïnformeerd worden. Naar verwachting leidt dit tot een hogere bijdrage aan het SOJ van € 675.000. Voor dekking van deze hogere bijdrage zal een beroep worden gedaan op de reserve Sociaal Domein.
Prognose stelpost TV674A Jeugdzorg- 2024	310 N	310 N	In het najaar 2024 zal het plan van aanpak Hervormingsagenda jeugd 2025 richting de gemeenteraad gaan. Met dit plan van aanpak en de daarin voorgestelde maatregelen willen we uitvoering geven aan de stelpost op het jeugdbeleid. Voor 2024 staat een stelpost jeugd van € 310.000. Deze stelpost hebben we volledig gerealiseerd doordat de definitieve afrekening 2023 aan de GR DG&J lager is uitgevallen dan verwacht. Ook weten we dat we als gemeente Gorinchem in aanmerking komen voor een Specifieke

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
			Uitkering niet-beoogde jeugdzorgkosten. Deze onvoorziene kosten zijn het gevolg van de wetwijziging woonplaatsbeginsel. De gemeente Gorinchem heeft kosten gemaakt die boven het drempelbedrag van € 250.000 van de specifieke uitkering uitkomen. Het is nog niet duidelijk hoeveel we van het Rijk teruggaan krijgen maar het zal maximaal € 446.000 zijn.
Baten			
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	1.588 V	1.108 V	De uitkering voor de bekostiging van inburgeringsvoorzieningen is gebaseerd op een prognose van het aantal asiel-statushouders en het aantal gezins- en overige migranten dat in een gemeente wordt gehuisvest. Na afloop van het uitvoeringsjaar wordt de uitkering per gemeente definitief vastgesteld. De definitieve uitkering over 2023 is verhoogd met € 302.000. De uitkering over 2024 is voorlopig vastgesteld op € 806.000 en zal na afloop van 2024 definitief worden vastgesteld. Zowel de baten als de lasten worden in totaal met € 1.108.000 bijgesteld (zie ook toelichting lasten TV61).
.		256 V	De hogere kosten die wij als gemeente maken voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen worden door het Rijk vergoed op basis van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (zie ook toelichting lasten TV61).
		110 V	Ter uitvoering van de Wet Inburgering worden er (extra) taaltrajecten ingekocht. Dit doen we gezamenlijk met de gemeenten Vijfherenlanden en Molenlanden (zie ook toelichting lasten TV61).
TV62 Wijkteams	417 V	407 V	We ontvangen extra middelen vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Deze middelen worden ingezet om de taakstelling op het Sociaal Team op te lossen (zie ook toelichting lasten TV62).
TV63 Inkomensregelingen	1.942 V	1.942 V	Het BUIG-budget voor verstrekking van uitkeringen is voor 2024 verhoogd met € 1.942.000 (zie ook toelichting lasten TV63).
TV66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	100 V	100 V	Op basis van huidige inzichten verwachten wij dat de opbrengsten van de eigen bijdrage Wmo aanzienlijk hoger uit zullen vallen.
Prognose TV681A Beschermd wonen (WMO)	907 V	907 V	De gemeente Dordrecht voert namens de Drechtsteden en AV gemeenten het Beschermd Wonen en Opvang uit. Dordrecht ontvangt hiervoor rijksmiddelen. In de samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken gemeenten is afgesproken dat financiële mee- en tegenvallers evenredig onder de gemeenten worden verdeeld. Op basis van de financiële uitkomsten over 2023 krijgt Gorinchem naar verwachting een nabetaling van € 907.000
Reserves			
Onttrekking aan reserves	282 V	282 V	De voor- en nadelen op het programma Sociaal domein worden verrekend met de reserve Sociaal domein. Per saldo wordt er na de budgetbijstellingen in deze tussentijdse rapportage € 282.000 onttrokken aan de reserve Sociaal Domein.

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Uitbreiding en verbouwing Elzenhof	50			50	
Lasten	50	-		50	
Totaal investeringen	50	-		50	

2.8 Programma 8 Duurzaamheid

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Duurzaamheid							
1. We herijken de RES op het onderdeel windenergie. We zetten in op het vergunnen van een nieuw windpark, op een andere locatie dan Avelingen of A15-Oost zoals afgesproken in de bestuursovereenkomst.	●	●			●	●	●
2. Met onze regionale partners werken we aan een Regionale Energiestrategie (RES) 2.0. De ambitie,omvang en de verhouding zon/wind van het RES-bod blijven daarbij staan als een huis.	RB ●	●	RB ●	●	●	●	●
4. We streven ernaar dat de omgeving (stad en regio) maximaal profiteert van nieuwe energieprojecten. Dat gaan we borgen in beleid.	●	●	●	●	●	●	●
5. We brengen de knelpunten rondom en kansen van de energietransitie in beeld, zoals netcapaciteit, de verhouding tussen verduurzaming en ecologie en de mogelijkheden van energieopslag.	●	●	●	●	●	●	●
6. We helpen bedrijven die aan de slag willen met waterstof. We ondersteunen een werkgroep met koplopers.	●	●	●	●	●	●	●
7. We komen met een lokale aanpak energiebesparing met de nadruk op bewustwording rondom energiegebruik en isolatiemaatregelen. We sluiten ons hiervoor aan bij het landelijke isolatieprogramma.	RIB ●	●	●	●	●	●	●
8. We stellen een transitievisie warmte 2.0 op en werken die nader uit in uitvoeringsplannen per wijk.	●	●	●	●	●	●	●
9. We sluiten het stadhuis aan op het warmtenet.	●	●			●	●	●
10. We werken toe naar en uitbreiding van het warmtenet in fase 2, mede ondersteund vanuit het nationaal Groeifonds.	●	●	●	●	●	●	●
11. Samen met de Omgevingsdienst voeren we toezicht en handhaving uit op de verduurzamingsplicht van bedrijven, zoals het voldoen aan energielabel C.	●	●	●	●	●	●	●
Milieu							
1. We zetten de invoering van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid door. Daarvoor zetten we de volgende stappen:	●				●	●	●
1f. We voeren het recycletarief in.	●				●	●	●
2. We zetten extra in op communicatie en voorlichting over het nieuwe afvalstelsel.	●				●	●	●
3. We zetten extra in op het voorkomen van bijplaatsingen en focussen ons op de hotspots.	●	●			●	●	●
4. We werken aan een circulaire economie en geven zelf het goede voorbeeld. Door in te zetten op circulair inkopen, een circulair afvalstelsel en meer aandacht voor circulariteit in de bouw.	●	●	●		●	●	●
5. We stellen samen met de Omgevingsdienst beleid op voor externe veiligheid.	●	●	●		●	●	●
6. In de omgevingsvisie en (later in) het omgevingsplan nemen we afspraken op over een betere luchtkwaliteit.	RB ●	●	●		●	●	●

Nr.	Toelichting voortgang
Duurzaamheid	
1 & 2.	We zijn samen met gemeente Molenlanden, provincie Zuid-Holland en waterschap Rivierenland, netbeheerders Stedin en TenneT en diverse (andere) maatschappelijke partijen, bedrijven en bewoners bezig met de uitvoering van RES 1.0 en monitoren deze. In de RES 1.0 is windenergie een belangrijke pijler. Op 9 juli 2024 heeft u de besloten locatie S (Gorinchem noord) bij de provincie aan te dragen als zoeklocatie voor windenergie, als alternatief voor Avelingen. Daarnaast heeft u besloten Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland formeel te verzoeken om het nog in te vullen deel van het windbod (6-10 windturbines) op basis van proportionaliteit niet volledig op het grondgebied van één van de twee gemeenten in de RES Alblasserwaard in te vullen. Bij grote koerswijzigingen ten opzichte van RES 1.0 kijken we of een RES 2.0 nodig is.
4.	Onderdeel stimulering zonnepanelen op bedrijfsdaken is laat opgestart, maar een inhaalslag is in voorbereiding.
8.	De Transitievisie warmte 2.0 wordt niet meer opgesteld, maar we werken toe naar de opvolger, namelijk het warmteprogramma (eis vanuit nieuwe warmtewet Wcw & Wgiw). Uiterlijk 2026 willen we deze gereed hebben.
Milieu	
6.	Voor luchtkwaliteit stellen we geen aparte beleid op, daarom wordt er geen aparte raadsbesluit gevraagd. We verwerken het thema in de Bruidsschat/het Omgevingsplan.

Duurzaamheid (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV72 Riolering	3.585	-120	V	3.465	3.465
TV73 Afval	5.604	565	N	6.170	6.170
TV74 Milieubeheer	3.134	2.252	N	5.386	5.386
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	480	23	N	503	503
Lasten	12.803	2.721	N	15.524	15.524
TV72 Riolering	3.909	-		3.909	3.909
TV73 Afval	5.934	44	V	5.978	5.978
TV74 Milieubeheer	738	2.217	V	2.955	2.955
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	517	50	V	567	567
Baten	11.098	2.311	V	13.409	13.409
Totaal van saldo baten en lasten	-1.705	-410	N	-2.115	-2.115
Stortingen in reserves	243	-		243	243
Onttrekking aan reserves	684	112	V	796	796
Saldo	-1.264	-298	N	-1.562	-1.562

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV72 Riolering	120 V	37 V	Lagere rentelasten op Riolering door verlaging van de rekenrente.
		78 V	De storting in de egalisatievoorziening Riolering wordt € 78.000 lager (dekking voor de hogere lasten straatvegen en verwerking straatvuil en -slib, zie taakveld 21).
TV73 Afval	565 N	803 N	Hogere bijdrage Waardlanden voor afvalinzameling a.g.v. 1e begrotingswijziging 2024 Waardlanden.
		386 V	Lagere bijdrage Waardlanden voor afvalverwerking a.g.v. 1e begrotingswijziging 2024 Waardlanden.
		44 N	Bijdrage aan Waardlanden voor Ambachtscentrum (zie ook baten).

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
TV74 Milieubeheer	2.252 V	104 N	Hogere bijdrage Waardlanden voor onderdeel Legen prullenbakken a.g.v. 1e begrotingswijziging 2024 Waardlanden.
		647 N	Voor de aanpak van energiearmoede zijn middelen ontvangen. Dit betreft een last waar een baat tegenover staat van € 647.000 op TV74.
		437 N	Voor het nationaal isolatieprogramma zijn middelen ontvangen. Dit betreft een last waar een baat tegenover staat van € 437.000 op TV74.
		416 N	Dit heeft betrekking op de verwachte kosten vanuit de RES, samen met de reeds gemaakte kosten hiervoor. Deze kosten worden doorbelast aan Molenlanden. Tegenover deze lasten staat dus een baat van € 416.000 op TV74.
		296 N	Dit betreft de resterende middelen van de Klimaatgelden. Die vanuit 2023 administratief meegenomen zijn naar 2024. Ook hier staat een baat tegenover van € 296.000 op TV74.
		283 N	Dit betreft middelen voor Klimaatadaptatie. Ook hier staat een baat tegenover van € 283.000 op TV74.
		138 N	Dit betreft de middelen voor het nationaal programma lokale warmtetransitie. Ook hier staat een baat tegenover van € 138.000 op TV74.
Baten			
TV73 Afval	44 V	44 V	Rijksbijdrage SPUK Circulaire ambachtscentra (zie ook lasten).
TV74 Milieubeheer	2.217 V	2.217 V	Hiervoor wordt verwezen naar de lasten van TV74.
Reserves			
Onttrekking aan reserves	112 V	68 V	De reserve Riolering valt in opdracht van de accountant vrij en komt ten gunste van het resultaat 2024.
		21 V	Het saldo van de egalisatiereserve Reiniging wordt ingezet voor de dekking van de substantieel hogere lasten Waardlanden. Deze reserve wordt hiermee nul.
		23 V	Voor de dekking van de kosten voor het warmtenet Gildenwijk worden middelen onttrokken uit de reserve Duurzaamheid.

Investerings- (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
GRP 2021	1.175			1.175	
GRP 2022	1.075			1.075	
GRP 2023	1.000			1.000	
GRP 2024	1.000			1.000	
Beschoeiing de Wetering	243			243	
Watercapaciteit	75			75	
Lasten	4.568	-		4.568	
GRP 2021	1.175			1.175	
GRP 2022	1.075			1.075	
GRP 2023	1.000			1.000	
GRP 2024	1.000			1.000	
Baten	3.250	-		3.250	

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Totaal investeringen	1.318	-		1.318	

2.9 Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Ruimtelijke ordening							
1. We maken een ruimtelijke visie voor Gorinchem, een zogeheten omgevingsvisie. Er komt al snel een eerste visie, die we deze periode verder door ontwikkelen.							
2. We stellen een lokale klimaatadaptatiestrategie op en nemen concrete maatregelen tegen hittestress, droogte en wateroverlast.							
3. We willen de biodiversiteit versterken en stellen daarom een stadsecoloog aan die ons gaat adviseren.							
4. We gaan duurzaamheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulariteit en waterveiligheid beter borgen in de ruimtelijke ontwikkeling. We starten met een toetsingskader.	RB 						
5. We gaan extra bomen planten. We streven naar een toename van 1% van het aantal bomen per jaar. Dat zijn ongeveer 180 bomen per jaar. Zo leveren we een substantiële bijdrage aan het terugdringen van onze CO2-uitstoot.							
6. We anticiperen op de toekomstige ruimte vraag voor de energietransitie en komen hiervoor met een plan van aanpak.	CB 						
7. Participatie is onder de Omgevingswet een verantwoordelijkheid van de bouwer/ontwikkelaar. We verplichten die participatie en verbinden hier heldere voorwaarden aan.							
Stedelijke ontwikkeling							
1. We gaan stedelijk programmeren: We maken een plan op hoofdlijnen voor de ontwikkeling van onze stad, waarin zichtbaar wordt welke ontwikkeling wanneer en waar plaatsvindt en welke rol de gemeente daar in heeft. Ontwikkelingen zoals de Arkelsedijk, het Stationsgebied, Linge II Zuid en de Schelluinsestraat krijgen hierin een plek, zodat duidelijkheid ontstaat over wanneer wat gaat gebeuren in deze gebieden. Hiervoor maken we eerst een vlekkenplan met wat waar gaat gebeuren. De planning hiervan heeft een relatie met de planning van het opstellen van de omgevingsvisie.	RB 						
10. Samen met de Omgevingsdienst voeren we toezicht en handhaving uit op de verduurzamingsplicht van bedrijven, zoals het voldoen aan energielabel C.							
2. We realiseren de openbare ruimte en infrastructuur op het nieuwe bedrijventerrein Groote Haar.							
3. We stellen een actueel ambitiedocument op voor Groote Haar, met aandacht voor economie en duurzaamheid en aandacht voor de 'schuifruimte' om op andere plekken in de stad woningen te kunnen (her)ontwikkelen.							
4. We stellen een nieuw uitgiftebeleid en -protocol op voor de verkoop van grond op Groote Haar.							
5. We zetten in op (her)ontwikkeling van de Schelluinsestraat om zo bedrijven te laten groeien en in de toekomst in een deel van het gebied wonen mogelijk te maken. Vanuit de ondertekende samenwerkingsovereenkomst met vastgoedeigenaar en ontwikkelaar CTP werken wij naar een masterplan voor dit gebied.							

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Wonen en volkshuisvesting							
1. We zetten de starterslening voort.	●	●	●	●	●	●	●
2. We doen een voorstel voor de inzet van instrumenten op de woningmarkt.	●	●	●	●	●	●	●
3. We zetten in het kader van de Nationale Woon- en bouwagenda en de Regionale Realisatieagenda in op het versnellen van de woningbouw, de betaalbaarheid en beschikbaarheid van woningen en op doorstroming. Onderdeel hiervan wordt om naar verwachting voor 1 januari 2026 (verplicht) een volkshuisvestingprogramma op te stellen.	●	●	●	●	●	●	●
4. We stellen een woon-zorgvisie op.	●	●	●	●	●	●	●
5. We geven invulling aan de nieuwe taken en bevoegdheden naar aanleiding van de invoering van de Wet Goed Verhuurderschap.	●	●	●	●	●	●	●
6. We werken met Poort6 en HP6 aan het uitvoeren van de prestatieafspraken en maken jaarlijks een nieuwe jaarschijf met afspraken voor dat jaar.	●	●	●	●	●	●	●
7. We bieden medewerking aan de meerjarige afspraken 'woonproducten psychisch kwetsbare doelgroepen' in de regionale Agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen 2023-2030. Onderdeel daarvan is het uitvoeren in 2023 van een haalbaarheidsonderzoek naar de realisatie van een Skaeve Huse-woonlocatie in Gorinchem.	●	●	●	●	●	●	●
8. We herzien de urgentieverordening Regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden.	●	●	●	●	●	●	●
9. We stimuleren inwoners hun woning te verduurzamen, door middel van campagnes, energiebesparingsacties en de inzet van energiecoaches.	●	●	●	●	●	●	●
Leefbaarheid en buitenruimte							
1. We gaan aan de slag met de benodigde onderhoudsinhaalslag voor verhardingen zoals fiets- en voetpaden, zodat onze stad schoon, heel en veilig is.	●	●	●	●	●	●	●
2. We introduceren een stadsconciërge voor een frisse, schone en gastvrije stad, die de grootste irritaties direct kan oppakken.	●	●	●	●	●	●	●
3. We vervangen onze buitenverlichting met LED-lampen, zo verminderen we het energieverbruik met 78% en nemen onderhoudskosten af. Dit doen we gebiedsgewijs.	●	●	●	●	●	●	●
5. We werken met partners aan oplossingen om het plaatsen van oplaadvoorzieningen in de openbare ruimte te versnellen. Daarnaast actualiseren we het laadpalenbeleid, waarbij we kijken naar de gehele opgave op gebied van laadinfrastructuur en onderzoeken we hoe we willen omgaan met voorzieningen voor snel laden en verlengde private aansluitingen.	●	●	●	●	●	●	●
6. We vernieuwen elk jaar een wijk op het gebied van speeltuinen en spelen, in samenwerking met bewoners en met aandacht voor vernieuwing en verduurzaming.	●	●	●	●	●	●	●
7. We gaan, in samenwerking met Waardlanden, alledaagse ergernissen tegen door uitvoering te geven aan de prioriteiten van het Vergunningverlening-, toezicht-, en handhavingbeleid (VTH-beleid). We herzien het VTH-beleid en stellen een nieuw beleid op.	●	●	●	●	●	●	●

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
8. We stellen de Woelse Waard open voor onze inwoners en maken met de betrokken Rijkspartners en eigenaren goede beheerafspraken.							
9. We zorgen in overleg met buurtbewoners de komende jaren voor extra ontmoetings bankjes in de openbare ruimte.							
10. We stellen een plan van aanpak voor dierenwelzijn op.							
Raadsagenda							
Starterswoningen.							

Nr.	Toelichting voortgang
	Leefbaarheid en buitenruimte
10.	We werken welzijnsbeleid voor wilde dieren uit in het programma natuur. Dit programma is een actie uit voortkomend uit punt 4 onder ruimtelijke ordening (toetsingskader biodiversiteit).

VROSV (Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV81 Ruimtelijke Ordening	1.399	24	N	1.423	1.423
TV82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	1.774	-69	V	1.705	1.705
TV83 Wonen en bouwen	3.129	-42	V	3.087	3.087
Lasten	6.302	-87	V	6.215	6.215
TV81 Ruimtelijke Ordening	9	45	V	54	54
TV82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	2.260	-198	N	2.062	2.256
TV83 Wonen en bouwen	3.524	-1.237	N	2.287	2.287
Baten	5.793	-1.390	N	4.403	4.597
Totaal van saldo baten en lasten	-510	-1.303	N	-1.813	-1.619
Stortingen in reserves	2.733	-2.109	V	624	818
Onttrekking aan reserves	209	-9	N	200	200
Saldo	-3.034	798	V	-2.236	-2.237

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	69 V	24 V	Dit betreft een voordeel als gevolg van de lagere rekenrente.
Baten			
TV82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	198 N	159 N	Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere bijdrage voor de bovenwijkse voorzieningen vanuit CV Hoog Dalem. Hierdoor wordt er ook minder in de reserve Infrastructuur gestort.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Prognose TV82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	194 V	194 V	Dit betreft de verwacht winstneming op grondexploitatie Lingewijk Noord en geprognosticeerde storting in de reserve.
TV83 Wonen en bouwen	1.237 N	1.950 N	Dit is het gevolg van het later ontvangen van een opbrengst voor een grondpositie bij het project Arkelsedijk. Hier staat een lagere storting in de afschrijvingsreserve tegenover.
		500 V	De bouwleges zijn hoger dan geraamd.
		110 V	Verkopen van grond zorgen voor extra baten.
Reserves			
Stortingen in reserves	2.019 V	1.950 V	Zoals bij TV83 aangegeven wordt er minder gestort in de reserve in verband met vertraging in het project Arkelsedijk.
		159 V	Door een lagere bijdrage voor de bovenwijkse voorzieningen vanuit CV Hoog Dalem, wordt er ook minder in de reserve Infrastructuur gestort.
Prognose Storting in de reserves	194 N	194 N	Dit betreft de storting van de winstneming op Lingewijk Noord.

Investerings- (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Inrichting terrein Bullekeslaan 5	136	150	N	286	1
Perceel grond Buys Ballotstraat		1.730	N	1.730	2
Bouwrijp maken windmolens Groote Haar	60			60	
Lasten	196	1.880	N	2.076	
Bouwrijp maken windmolens Groote Haar	60			60	
Baten	60	-		60	
Totaal investeringen	136	1.880	N	2.016	

Nr.	Bijstelling investeringen
1	De investering Bullekeslaan is bijgeraamd in verband met de toegenomen kosten.
2	Dit betreft de grond die uit grondexploitatie Oost II is gehaald in verband met het AZC.

2.10 Algemene dekkingsmiddelen

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
2. We toetsen elk investeringsvoorstel aan de ingezette lijn van schuldenafbouw, in het bijzonder in de Perspectiefnota.							
3. We gaan met de gemeenteraad in gesprek over de wenselijkheid en de planning van investeringen.							
4. We gaan op informele wijze in gesprek met de gemeenteraad over welke informatie de raad nodig heeft om zijn kaderstellende en controlerende rol goed in te vullen.	RB 						

Overzicht algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV05 Treasury	-196	-254	V	-450	-450
TV061 OZB Woningen	530	18	N	548	548
TV062 OZB- niet woningen	104	-		104	104
TV063 Parkeerbelasting	290	-		290	290
TV064 Belasting Overig	332	292	N	624	624
TV08 Overige baten en lasten	495	-147	V	348	348
Lasten	1.556	-92	V	1.465	1.465
TV05 Treasury	434	463	V	897	897
TV061 OZB Woningen	5.315	500	V	5.815	5.815
TV062 OZB- niet woningen	5.739	-		5.739	5.739
TV063 Parkeerbelasting	1.956	-		1.956	1.956
TV064 Belasting Overig	218	0		218	218
TV07 Alg. uitkering en uitk. Gemeentefonds	98.468	-		98.468	98.468
TV08 Overige baten en lasten	11	512	V	523	523
Baten	112.141	1.475	V	113.615	113.615
Totaal van saldo baten en lasten	110.584	1.566	V	112.150	112.150
Stortingen in reserves	4.124	1.184	N	5.308	5.308
Onttrekking aan reserves	3.074	-		3.074	3.074
Saldo	109.534	382	V	109.916	109.916

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV05 Treasury	254 V	181 N	Dit wordt veroorzaakt door de hogere rente over de boekwaarde van Grootte Haar.
		953 N	Dit is de tegenboeking van de rentevoordelen die zijn gerealiseerd door onder andere de lagere rekenrente op de verschillende programma's.
		1.445 V	Door de vertraging in de investeringsplanning zijn de rentelasten en de rekenrente lager dan begroot. Hiervan wordt conform de afspraken met de gemeenteraad € 1.184.000 gestort in de aflossingsreserve.
TV064 Belasting Overig	292 N	305 N	Vanwege de extra benodigde capaciteit voor het inhuren van het cluster Belastingen is er een bedrag van € 305.000 uit het algemene overheadbudget toebedeeld aan team Financiën. Dit betreft de doorbelasting van de personele kosten op TV04 naar TV064. Op TV04 zorgt dit voor een voordeel van € 305.000.
TV08 Overige baten en lasten	147 V	650 V	De stelpost voor de CAO loonontwikkeling wordt gebruikt om het nadeel van de loonkosten op TV04 te dempen.
		247 N	De taakstelling op het MJOP wordt ingevuld door de middelen die worden ontvangen vanuit de SPUK Sport.
		156 N	Dit betreft het afboeken van de boekwaarde van de verkoop van een perceel grond. Hier staat een baat van € 160.000 op TV08 tegenover.
		100 N	Dit betreft de verwerking van de verkoop van erfpachtgrond. Hier staat een baat van € 100.000 op TV08 tegenover.
Baten			
TV05 Treasury	463 V	500 V	Dit betreft een winstuitkering vanuit Gorinchem Deelneming B.V. als gevolg van de beëindiging na de afronding van ROM-S.
TV061 OZB Woningen	500 V	500 V	De herwaardering van de WOZ-waarden is, in tegenstelling tot de herwaardering in 2023, meegevallen. Hierdoor zijn de baten hoger dan begroot.
TV08 Overige baten en lasten	512 V	252 V	Dit betreft de verkoopopbrengst van een pand.
		160 V	Dit betreft de opbrengst van een stuk grond. Hier staat een last van € 156.000 op TV08 tegenover.
		100 V	Door het verkopen van de erfpachtgrond is incidenteel een voordeel gerealiseerd. Hier staat een last van € 100.000 op TV08 tegenover.
Reserves			
Storting in reserves	1.184 N	1.184 N	Dit betreft een hogere storting in de aflossingsreserve uit hoofde van het renteresultaat.

2.11 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Overhead Overhead, VPB en onvoorzien (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Prognose
TV04 Overhead	15.157	824	N	15.980	15.980
Lasten	15.157	824	N	15.980	15.980
TV04 Overhead	432	79	V	511	511
Baten	432	79		511	511
Totaal van saldo baten en lasten	-14.725	-744	N	-15.469	-15.469
Stortingen in reserves	-	42	N	42	42
Onttrekking aan reserves	15	75	V	90	90
Saldo	-14.710	-711	N	-15.421	-15.421

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV04 Overhead	824 N	736 N	De vastgestelde CAO 2024 viel hoger uit dan waar we in de begroting 2024 rekening mee hebben gehouden. Een opgenomen stelpost voor de CAO-loonontwikkeling kan een gedeelte van de kosten dekken.
		143 N	In verband met de herschikking van de energiebudgetten nemen de lasten op dit taakveld met € 143.000 toe. Met name op taakveld 43 staan hier lagere lasten tegenover.
		158 N	De structurele kosten van het nieuwe financiële pakket zijn fors hoger uitgevallen dan verwacht.
		305 V	De doorbelasting naar TV064 voor de inhuur van extra capaciteit voor het team belastingen.
		123 N	De planning van het investeringsbudget software en hardware is in 2023 aangepast naar 2024. Echter, heeft de realisatie toch in 2023 plaatsgevonden. Hierdoor worden de oorspronkelijke afschrijvingslasten gecorrigeerd.
Baten			
TV04 Overhead	79 V	79 V	Uit de actualisatie van de voorzieningen wachtgelden personeel blijkt dat de voorziening te hoog is en hierdoor kan ca. € 79.000 vrijvallen.
Reserves			
Onttrekking aan reserves	75 V	50 V	Een gedeelte van de hogere lasten voor ICT worden gedekt door een onttrekking aan de reserve ICT.
		25 V	De afschrijvingslasten van het krediet hard- en software 2023 kunnen gedeeltelijk gedekt worden door een onttrekking aan de afschrijvingsreserve.

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Communicatie 2019	65			65	
Software en hardware 2024	396			396	
Vervangingsplan inventaris 2021	121			121	
Vervangingsplan inventaris 2022	112			112	
Vervangingsplan inventaris 2023	179			179	

Investeringsen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde raming	Nummer Toelichting
Vervangingsplan inventaris 2024	34			34	
Warmtenet stadhuis	1.092	50	N	1.142	
Lasten	1.999	50	N	2.049	
Totaal investeringen	1.999	50	N	2.049	

3 Reserves en Voorzieningen

De onderstaande tabel geeft alle in de begroting opgenomen stortingen en onttrekkingen van reserves en voorzieningen weer, inclusief de actuele verwachtingen.

Reserves Bedragen x € 1.000	Budget	Bijstelling	Actuele verwachting	Nummer Toelichting
Algemene reserve	4.100		4.100	
Infrastructuur	2.103	-98	2.005	1
Sociaal Domein	-	-	-	
Aflossingsreserve	24	1.184	1.208	2
Onderwijshuisvesting	25	13	38	3
(Landelijke) evenementen	-	75	75	4
Afschrijvingsreserve	28.402	-1.569	26.833	5
Stortingen	34.654	-396	34.259	
Algemene reserve	6.961		6.961	
Infrastructuur	9.539	20	9.559	6
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	5	21	26	7
Sociaal domein	4.135	282	4.417	8
Duurzaamheid	2.267	23	2.291	9
ICT	15	50	65	10
Stedelijke ontwikkeling	200		200	
Dekkingsreserve IAC	626	194	820	11
Perspectief Jeugd en Jongeren	15		15	
Energielasten SGS	-	341	341	12
Gorcums Warenhuis	-	35	35	13
Riolering	-	68	68	14
Afschrijvingsreserve	7.709	322	8.031	15
Onttrekkingen	31.473	1.356	32.830	
Totaal mutaties reserves	3.181	-1.752	1.429	

Voorzieningen Bedragen x € 1.000	Budget	Bijstelling	Actuele verwachting	Nummer Toelichting
Pensioenverplichtingen bestuurders	84	-2	82	16
Wachtgelden	-		-	
Reparatie WW	12		12	
Rioolheffing	337	-45	292	17
Vervanging riolering	1.000		1.000	
Degeneratie	-	200	200	18
Afkoopsommen grafrechten	182		182	
Meerjaren onderhoudsplannen	2.488		2.488	
Grondexploitatie Mollenburg	231	-1	230	19
Grondexploitatie bedr. terrein Gorinchem Noord / Groote Haar	138	2.509	2.647	20
Stortingen	4.472	2.662	7.133	
Pensioenverplichtingen bestuurders			-	
Wachtgelden bestuurders en medewerkers	369	-171	198	21
Vervanging riolering	1.000		1.000	
Afwaardering bedrijfsgebouwen, woningen, gronden en voorraden	-	76	76	22
Afkoopsommen grafrechten	173		173	
Meerjaren onderhoudsplannen	4.517		4.517	
Grondexploitatie Hoog Dalem	73	-46	27	23
Grondexploitatie Mollenburg	11.791	-58	11.733	24
Onttrekkingen / bestedingen	17.923	-198	17.724	
Totaal mutaties voorzieningen	-13.451	2.860	-10.591	

Nr.	Bijstelling stortingen/onttrekkingen reserves en voorziening
1	De lagere storting in de reserve Infrastructuur van € 98.000 houdt verband met lagere kapitaallasten dan begroot. De storting in de reserve Infrastructuur is naar beneden bijgesteld met € 159.000 als gevolg van een lagere bijdrage van CV Hoog Dalem.
2	De storting van € 1.184.000 in de Aflossingsreserve zijn lagere rentelasten als gevolg van vertraging van de investeringen.
3	De lagere afschrijving van € 12.500, als gevolg doorschuiven van investeringen onderwijshuisvesting, wordt toegevoegd aan de reserve Onderwijshuisvesting.
4	Bij het vaststellen van de jaarstukken 2023 heeft de raad ingestemd met het amendement om € 75.000 toe te voegen aan de (nieuw te vormen) reserve (Landelijke) evenementen.
5	Een tweetal afschrijvingsreserves valt vrij € 380.000 en deze middelen toegevoegd aan de afschrijvingsreserves Warmtenet en Gymcapaciteit het Gilde. In verband met het doorschuiven van een grondverkoop wordt de storting in afschrijvingsreserve Nieuwe Lingebrug verlaagd met € 1.950.000.
6	De onttrekking van € 20.000 aan de reserve Infrastructuur is ter dekking van voorbereidingskosten parkeergarage kweeklust.
7	De onttrekking aan de egalisatiereserve Tarieven reiniging € 21.236 is de vrijval van het (restant) saldo ter (gedeeltelijke) dekking van de extra kosten afvalverwerking.
8	De voor- en nadelen op het programma Sociaal domein worden verrekend met de reserve Sociaal domein.
9	De onttrekking van € 23.000 aan de reserve Duurzaamheid is ter dekking van onderzoekskosten warmtenet Gildenwijk.
10	De onttrekking van € 50.000 is ter dekking van extra ICT lasten.
11	Bij de actualisatie van de uitgaven i-Lab 2024 zijn deze met € 194.000 bijgesteld en deze worden gedekt uit de dekkingsreserve IAC.

Nr.	Bijstelling stortingen/onttrekkingen reserves en voorziening
12	Stichting Gorcumse Sportaccommodaties moet een restitutie van € 341.249 inzake compensatie energielasten zwembad Caribabad aan het Rijk betalen.
13	De subsidie Gorcums Warenhuis € 35.000 wordt gedekt uit de reserve Gorcums Warenhuis.
14	De onttrekking van de reserve Riolering is de vrijval van het saldo en hiermee is de reserve opgeheven.
15	Een tweetal afschrijvingsreserves valt vrij € 380.000 en deze middelen toegevoegd aan de afschrijvingsreserves Warmtenet en Gymcapaciteit het Gilde. In het kader van dekking afschrijvingslasten wordt er ca. € 58.000 minder onttrokken als gevolg van het doorschuiven van diverse investeringen.
16	Het beginsaldo van de voorziening pensioentegoeden Bestuurders is lager dan het geraamde saldo. Het gevolg is dat de rentetoevoeging over het beginsaldo naar beneden moet worden bijgesteld.
17	De voor- en nadelen op tarieven rioolheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening Rioolheffing.
18	De storting in de voorziening Degeneratie houdt verband met te verwachte hogere leges van nutsbedrijven en het resultaat grondverkoop 'POP-locaties' E-fiber.
19	Het beginsaldo van de voorziening Mollenburg is lager dan het geraamde saldo. Het gevolg is dat de rentetoevoeging over het beginsaldo naar beneden moet worden bijgesteld.
20	Het beginsaldo van de voorziening bedrijventerrein Gorinchem Noord/Groote Haar is lager dan het geraamde saldo. Het gevolg is dat de rentetoevoeging over het beginsaldo naar beneden moet worden bijgesteld. In verband met het wijzigen van de systematiek van rente toerekenen aan grondexploitaties moet bij de herziening per 1-1-2025 met een hoger rentepercentage rekening worden gehouden. Gevolg hiervan is dat de verliesvoorziening Groote Haar met € 2.488.000 moet worden verhoogd.
21	Uit de actualisatie van de voorziening wachtgelden blijkt dat de bestedingen in 2024 afnemen met € 258.000. Bij het bepalen van de toereikendheid is gebleken dat dat € 87.000 kan vrijvallen.
22	Bij de jaarrekening 2023 is voor het pand Stadhuisplein (gebouw C) een afwaarderingsvoorziening gevormd. Vanaf 2024 valt er jaarlijks € 76.000 vrij ter dekking van afschrijvingslasten.
23	De onttrekking betreft de besteding regeling middengebied grondexploitatie Hoog Dalem. In 2024 is deze regeling afgerond.
24	Uit de herziening van de grondexploitatie Mollenburg blijkt dat de verliesvoorziening met € 58.000 kan worden verlaagd.

4 Bijlagen

4.1 Afkortingen

A

- **AB:** Algemeen Bestuur
- **AGV:** Als Gevolg Van
- **AZC:** Asielzoekerscentrum

B

- **BBV:** Besluit Begroting en Verantwoording
- **BOA:** Buitengewoon opsporingsambtenaar
- **BTW:** Belasting over toegevoegde waarde
- **BUIG:** Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
- **BV:** Besloten vennootschap

C

- **CAO:** Collectieve arbeidsovereenkomst
- **CB:** Collegebesluit
- **COA:** Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
- **CUR:** Camera-uitleesruimte
- **CV:** Commanditaire Vennootschap
- **CVO-AV:** Christelijk Voortgezet Onderwijs regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden

D

- **DG&J:** Dienst Gezondheid & Jeugd

E

- **ESF:** Europees Sociaal Fonds

G

- **GALA:** Gezond en Actief Leven Akkoord
- **GCM:** Gorinchem Citymarketing
- **GGZ:** Geestelijke Gezondheidszorg
- **GPS:** Global positioning system
- **GR:** Gemeenschappelijke Regeling
- **GRP:** Gemeentelijke Rioleringsplan

I

- **IAC:** Innovatie- en Afstudeercentrum
- **ICT:** Informatie- en Communicatietechnologie
- **IHP:** Integraal Huisvestingsplan
- **IKG:** Industriële Kring Gorinchem
- **ISB:** Integraal Sociaal Beleid
- **ISK:** Internationale Schakelklas
- **IVP:** Integraal Veiligheidsplan
- **IZA:** Integraal Zorg Akkoord
- **I&O:** Informatie & Ontmoeting

L

- **LED:** Light Emitting Diode
- **LTA:** Landelijk Transitie Arrangement

M

- **MJOP:** MeerJaren Onderhoudsplan
- **MIn:** Miljoen

O

- **OOV:** Openbare Orde en Veiligheid
- **OV:** Openbaar Vervoer
- **OZB:** Onroerende zaakbelasting

P

- **POP:** Point Of Presence
- **PPN:** Perspectiefnota

R

- **RB:** Raadsbesluit
- **RES:** Regionale Energie Strategie
- **ROM-S:** Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Schelluinen-West

S

- **SD:** Sociaal domein
- **SGS:** Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties
- **SOJ:** Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid
- **SPUK:** Specifieke Uitkering

T

- **TBV:** Ten Behoeve Van
- **TV:** Taakveld

U

- **UWV:** Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

V

- **VR:** Veiligheidsregio
- **VRZHZ:** Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- **VTH:** Vergunningverlening Toezicht en Handhaving

W

- **WCW:** Wet Collectieve Warmtevoorziening
- **WGIW:** Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie
- **Wmo:** Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- **WSW:** Wet Sociale werkvoorziening
- **WW:** Werkloosheidswet.

Z

- **ZHZ:** Zuid-Holland Zuid

Gemeente Gorinchem

Stadhuisplein 1

Postbus 108 / 4200 AC Gorinchem

Telefoon: 14 0183

gemeente@gorinchem.nl

gorinchem.nl